

ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (viies koda laiendatud koosseisus)
23. november 2006*

Kohtuasjas T-217/02,

Ter Lembeek International NV, asukoht: Wielsbeke (Belgia), esindajad: *avocat* J.-P. Vande Maele, *avocat* F. Wijckmans ja *avocat* F. Tuytschaever,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: G. Rozet ja H. van Vliet,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni 24. aprilli 2002. aasta otsuse 2002/825/EÜ Belgia poolt kontsernile Beaulieu (Ter Lembeek International) antud riigiabi kohta (EÜT L 296, lk 60) artiklid 1 ja 2,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
(viies koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja esimees M. Vilaras ning kohtunikud M. E. Martins Ribeiro,
F. Dehousse, D. Šváby ja K. Jürimäe,

kohtusekretär: ametnik J. Plingers,

arvestades kirjalikus menetluses ja 21. veebruari 2006. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

¹ EÜ artikli 87 lõige 1 sätestab:

„Kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab

kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.”

2 EÜ artikkel 88 sätestab:

„1. Koostöös liikmesriikidega kontrollib komisjon pidevalt kõiki neis riikides eksisteerivaid abisüsteeme. Ta paneb liikmesriikidele ette sobivaid meetmeid, mis on vajalikud ühisturu järkjärguliseks arenguks või toimimiseks.

2. Kui komisjon leiab pärast asjassepuutuvatelt isikutelt selgituste saamist, et riigi poolt või riigi ressurssidest antav abi ei sobi ühisturuga kokku artikli 87 järgi või et sellist abi kasutatakse valel eesmärgil, siis otsustab komisjon, et asjassepuutuv riik peab säärase abi lõpetama või muutma seda komisjoni määratud tähtaja jooksul.

Kui asjassepuutuv riik ei täida ettenähtud tähtaja jooksul komisjoni otsust, võib komisjon või mõni teine asjast huvitatud riik erandina artiklite 226 ja 227 sätetest anda asja otse Euroopa Kohtusse.

Liikmesriigi avalduse põhjal võib nõukogu ühehäälselt otsustada, et abi, mida see riik annab või kavatseb anda, tuleb erandina artikli 87 sätetest või artiklis 89 sätestatud eeskirjadest vaadelda kui ühisturuga kokkusobivat, kui sellist otsust õigustavad erandlikud asjaolud. Kui komisjon on kõnesoleva abi küsimuses juba algatanud

käesoleva lõike esimeses lõigus ettenähtud menetluse, siis tõsiasi, et asjassepuutuv riik on esitanud nõukogule avalduse, peatab nimetatud menetluse selle ajani, kuni nõukogu on oma seisukoha teatavaks teinud.

Kui nõukogu ei ole kolme kuu jooksul alates nimetatud avalduse esitamisest oma seisukohta teatanud, teeb asja kohta oma otsuse komisjon.

3. Komisjoni informeeritakse kõikidest plaanidest abi määramise või muutmise kohta piisavalt aegsasti, et ta võiks avaldada oma arvamuse. Kui komisjon arwab, et mingi selline plaan ei sobi ühisturuga kokku artikli 87 järgi, algatab ta viivitamata lõikes 2 ettenähtud menetluse. Asjassepuutuv liikmesriik ei tohi rakendada kavatsatud meetmeid enne, kui nimetatud menetluse järgi on tehtud lõplik otsus.”

- 3 Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli [88] kohaldamiseks (EÜT L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339), artikkel 7 pealkirjaga „Komisjoni otsused ametliku uurimismenetluse lõpetamiseks” sätestab:

„1. Ilma et see piiraks artikli 8 kohaldamist, lõpetatakse ametlik uurimismenetlus otsusega, nagu on ette nähtud käesoleva artikli lõigetes 2–5.

2. Kui komisjon leiab, vajaduse korral pärast kõnealuse liikmesriigi tehtud muudatusi, et meede, millest teatati, ei kujuta endast abi, siis võtab ta selle kohta vastu otsuse.

3. Kui komisjon leiab, vajaduse korral pärast kõnealuse liikmesriigi tehtud muudatusi, et teatatud meetme ühisturuga kokkusobivuse kohta ilmnunud kahtlused on kõrvaldatud, otsustab ta, et nimetatud meede sobib ühisturuga kokku (edaspidi „positiivne otsus”). Otsuses tuleb täpsustada, millist asutamislepingu erandit on kohaldatud.

4. Komisjon võib positiivsele otsusele lisada tingimused, mille täitmisel võib abi lugeda ühisturuga kokkusobivaks, ja sätestada kohustused, mis võimaldavad jälgida otsuse täitmist (edaspidi „tingimuslik otsus”).

5. Kui komisjon leiab, et abi, millest teatati, ei sobi ühisturuga kokku, otsustab ta, et abi ei tohi kehtestada (edaspidi „negatiivne otsus”).

6. Niipea kui artikli 4 lõikes 4 osutatud kahtlused on kõrvaldatud, võetakse otsused vastu vastavalt lõigetele 2, 3, 4 ja 5. Komisjon püüab oma võimaluste piires otsuse vastu võtta 18 kuu jooksul pärast menetluse algust. Seda tähtaega võib pikendada komisjoni ja kõnealuse liikmesriigi ühisel kokkuleppel.

7. Kui lõikes 6 osutatud tähtaeg on lõppenud ja kui kõnealune liikmesriik seda taotleb, siis teeb komisjon otsuse kahe kuu jooksul talle kättesaadava teabe alusel. Kui esitatud teave ei ole kokkusobivuse kindlakstegemiseks piisav, teeb komisjon negatiivse otsuse.”

4 Määruse nr 659/1999 artikkel 13 pealkirjaga „Komisjoni otsused” sätestab:

„1. Võimaliku ebaseadusliku abi kontrollimise põhjal tuleb teha otsus vastavalt artikli 4 lõigetele 2, 3 või 4. Kui otsustatakse algatada ametlik uurimismenetlus, lõpetatakse menetlus artiklis 7 ettenähtud otsusega. Kui liikmesriik ei järgi teabe esitamisega seotud korraldust, tehakse see otsus kättesaadava teabe põhjal.

2. Ilma et see piiraks artikli 11 lõike 2 kohaldamist, ei ole komisjon võimaliku ebaseadusliku abi korral seotud artikli 4 lõikes 5 ning artikli 7 lõigetes 6 ja 7 sätestatud tähtajaga.

3. Artiklit 9 kohaldatakse *mutatis mutandis*.”

5 Määruse nr 659/1999 artikkel 14, mis reguleerib abi tagastamist, täpsustab:

„1. Kui ebaseadusliku abi korral tehakse negatiivne otsus, nõuab komisjon, et kõnealune liikmesriik peab võtma kõik vajalikud meetmed, et abisaajalt abi tagasi saada (edaspidi „tagastamisotsus”). Komisjon ei nõua abi tagastamist, kui see on vastuolus ühenduse õiguse üldpõhimõttega.

2. Vastavalt tagastamisotsusele kuuluvad tagastatava abi hulka intressid, mille kohase määra kinnitab komisjon. Intressi makstakse ajavahemiku eest, mil ebaseaduslik abi oli abisaaja käsutuses, kuni selle tagastamise kuupäevani.

3. Ilma et see piiraks Euroopa Ühenduste Kohtu poolt vastavalt asutamislepingu artiklile 185 tehtud korralduste kohaldamist, toimub tagastamine viivitamata ja vastavalt kõnealuse liikmesriigi siseriiklikus õiguses kehtivale korrale, tingimusel et see võimaldab komisjoni otsuse kohest ja tõhusat täitmist. Sel eesmärgil ja juhuks, kui toimub siseriikliku kohtu menetlus, peavad kõnealused liikmesriigid võtma kõik vajalikud ja nende vastavas õigussüsteemis kättesaadavad meetmed, sealhulgas ajutised meetmed, ilma et see piiraks ühenduse õiguse kohaldamist.”

Siseriiklikud õigusnormid

- 6 7. mai 1985. aasta kuningliku dekreedid, mis käsitleb siseriiklikesse sektoritesse kuuluvate aktsiaseltside poolt hääleõiguseta eelisaktsiate väljalaskmist (11. mai 1985. aasta *Moniteur belge*, lk 6873; edaspidi „1985. aasta kuninglik dekreet”), artikkel 1 sätestab:

„[Teatud sektoritesse kuuluvad] aktsiaseltsid võivad dekreedis sätestatud tingimustel lasta välja oma aktsiakapitali esindavaid aktsiaid, mis ei anna hääleõigust, edaspidi „hääleõiguseta eelisaktsiad””.

- 7 1985. aasta kuningliku dekreedid artikkel 2 sätestab, et Société nationale pour la restructuration des secteurs nationaux (edaspidi „SNRSN”) võib märkida selliseid hääleõiguseta eelisaktsiaid.

8 1985. aasta kuningliku dekreeedi artikkel 3 sätestab:

„Ilma et see kahjustaks käesolevas dekreedis ettenähtud tingimusi, nähakse hääleõiguseta eelisaktiate väljalaskmist reguleerivad eeskirjad, selle tingimused ja kord ning nende aktsiatega seotud õigused ette kokkuleppega, mille sõlmivad aktsiaid väljalaskev äriühing ja artiklis 2 osutatud juriidilised isikud, kes aktsiaid märgivad, ning need sisalduvad aktsiaid väljalaskva äriühingu põhikirjas. Lisaks täpsustatakse kokkuleppes, millistel tingimustel võib aktsiaid väljalaskev äriühing hääleõiguseta eelisaktiaid tagasi osta või millistel tingimustel võivad neid osta kolmandad isikud. Hind ei või olla madalam kui 80% väljalaskehinnast.

Esimeses lõikes osutatud kokkuleppe peavad eelnevalt heaks kiitma rahandusminister, majandusminister ja eelarveminister.”

9 1985. aasta kuningliku dekreeedi artikkel 4 täpsustab:

„Hääleõiguseta eelisaktiate väljalaskmine toimub järgmistel tingimustel:

- 1) hääleõiguseta eelisaktiad on ja jäävad nimeliseks;
- 2) nad ei või esindada rohkem kui 49% märgitud kapitalist;

- 3) sõltumata põhikirjas sätestatust [...] annavad need kasumi jaotamisel õiguse eelisdividendile, mille suurus on 2% tegelikult tasutud väljalaskehinnast;

- 4) sõltumatult põhikirjas sätestatust annavad need eelisõiguse sissemakse hüvitamisel, ilma et see kahjustaks neile põhikirjaga likvideerimisel toimuva ülejäänud vara jaotamisel antud õigusi.

[...]"

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

Verlipacki kontsern ja Beaulieu kontsern

- 10 Verlipacki kontsern oli kuni pankroti väljakuulutamiseni 18. jaanuaril 1999 Belgia suurim klaastootja, kelle turuosa oli Belgias 20% ja Euroopa Liidus 2%. Kontsern oli töandjaks 735 inimesele Ghlini, Jumet' ja Mol'i tehastes (Belgia).

- 11 Beaulieu kontsern, st vaiba- ja sünteetiliste kiudude turul tegutsevate äriühingute Belgia valdusäriühing, on maailmas suuruselt teine ning ülekaalukalt Euroopa suurim vaibatootja. Kontserni kontrollib valdusäriühing Ter Lembeek International NV.

Ajavahemik, mis eelnes sellele, kui Beaulieu kontsern sai üheks Verlipacki kontserni aktsionäriks: De Backeri kontserni (Adsum) ja SNRSN'i 30. aprilli 1985. aasta kokkulepe

- 12 Aastal 1985 kuulutati välja Verlipacki pankrot ning tema varad, mille väärtuseks hinnati 410 miljonit Belgia franki, võttis üle De Backeri kontserni kuuluv äriühing SA Adsum, kes ei ole hagejaga mitte mingil moel seotud.
- 13 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe kohaselt paigutas Adsum need varad kolme uude äriühingusse, NV Verlipack Mol'i, SA Verlipack Jumet'sse et SA Verlipack Ghlin'i, mille kapitalis omandas 620 020 000 Belgia frangi suuruse osaluse ka SNRSN. Viimane sai äriühingu aktsiakapitali tehtud sissemakse eest vastutasuna „B-kategooria” hääleõiguseta aktsiaid nominaalhinnaga 10 000 Belgia franki aktsia, ning vastutasuna mitteaktsiakapitali sissemaksena üleantud vara eest kasumiosale õigusi andvaid „I kategooria” ja „II kategooria” aktsiaid. Aastal 1985 kontrollis SNRSN B-kategooria aktsiate alusel 49% kontserni kapitalist (30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artikli 3 lõike 1 punkt a). Nimetatud osalus sai komisjonilt heakskiidu (vaidlustatud otsuse punkt 7).
- 14 15. jaanuari 1989. aasta eriseaduse kohaselt omandas Valloonia piirkond hääleõiguseta väärtpaberid tema keelepiirkonnas asuvate Ghlini ja Jumet' tehaste osas, ning Flandria piirkond vastavalt Moli tehase osas.
- 15 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artikkel 10 näeb ette:

„Adsum kohustub tagama, et äriühingud sõlmiksid kord aastas [SNRSN-ga] kokkuleppe — esimest korda viis aastat pärast käesoleva kokkuleppe sõlmimist —

teha pakkumine vähemalt 10% B-kategooria aktsiate ja 10% kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate tagasiostmiseks, niivõrd kui võrd saadud kasum ja äriühingute kättesaadavad reservid seda võimaldavad.

Tagasiostmise hind võrdub aktsiate nimiväärtusega ning kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate puhul on see 10 000 Belgia franki.

Kui äriühingud ja [SNRSN] ei ole neid kokkuleppeid sõlminud, täidab Adsum siiski selle artikliga ettenähtud kohustusi.”

16 Ühtlasi nägi kokkuleppe artikkel 11 ette järgmist:

„Adsum pakub igale äriühingule B-kategooria aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate osas ühe ostuoptsiooni. Selleks sõlmib ta igahetkega neist kokkuleppe, mille sisu vastab käesoleva kokkuleppe I lisas toodule.”

17 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artikli 14 teine lõik täpsustas:

„Kui Adsumile äriühingutes kuuluvate aktsiate üleminek toob kaasa muutuse nende äriühingute kontrollimises ja/või juhtimises, peab see üleminek saama [SNRSN]-lt nõusoleku.”

18 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artikkel 16 sätestas:

„[Verlipack'i] äriühingute põhikirju muudetakse, et võtta arvesse käesoleva kokkuleppe sätteid.”

19 Hageja täpsustab — ilma et komisjon talle selles küsimuses vastu vaidleks —, et ta ei ole osalenud 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe väljatöötamises, kuna vastupidiselt otsuse 2002/825/EÜ, mis käsitleb Belgia poolt kontsernile Beaulieu (Ter Lembeek International) antud riigiabi (ELT L 296, lk 60; edaspidi „vaidlustatud otsus”), punktis 7 mainitule ei olnud ta tol ajal Verlipacki äriühingute aktsionär.

Beaulieu kontserni lisandumine Verlipacki kontserni aktsionäride hulka ning 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe 18. novembri 1987. aasta lisa

20 Adsum kandis aastatel 1985–1987 talle kolmes Verlipacki äriühingus kuuluva osaluse (51%) üle ühele oma tütarettevõtjale, nimelt Imcour NV-le, kes on 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppega ühinenud ja kes likvideeriti 25. juunil 1987, et võimaldada jagunemist kolmeks äriühinguks, st Imcour Holding NV, Imcour Lease NV ja Patrimcour NV. Osalus äriühingutes Verlipack Jumet, Verlipack Ghlin ja Verlipack Mol läks üle Imcour Holdingule.

21 Imcour'i jagunemisel aastal 1987 ostis Beaulieu kontsern W. De Backeri kontsernilt tagasi Imcour Holdingu aktsiad hinnaga 425 miljonit Belgia franki ning sai seeläbi äriühingute Verlipack Jumet, Verlipack Ghlin ja Verlipack Mol kaudseks omanikuks.

22 Lisaks kiitis SNRSN 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe 18. novembri 1987. aasta lisaga ning vastavalt 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artikli 14 teisele lõigule heaks kolme Verlipacki äriühingu (kaudse) ülemineku Beaulieu kontsernile, tingimusel, et Imcour Holding ja R. De Clerck ühinevad 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppega. Lisaks nõudis SNRSN, et Beaulieu kontsern võtaks ühtlasi kohustuse säilitada kolme Verlipacki äriühingu tegevus järgneva kahe aasta jooksul. Kokkuleppe lisale kirjutasid alla kõik asjassepuutuvad isikud, st Adsum, SNRSN, Imcour Holding, R. De Clerck ja W. De Backer.

23 18. novembri 1987. aasta lisa artikkel 3 näeb ette:

„Allakirjutanud, st Imcour NV ja R. De Clerck kohustuvad alates 1. oktoobrist 1987 lõplikult üle võtma ja täitma kõik 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppes ja selle lisas määratletud õigused ja kohustused, mis sel kuupäeval kuulusid Adsum NV'le ja W. De Backer'ile.”

24 Lisa artikkel 4 sätestas:

„Arvestades artikleid 1 ja 3, tuleb 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppes ja selle lisas alates 1. oktoobrist 1987 „Adsum NV” asendada „Imcour NV-ga” ning „W. De Backer” asendada „R. De Clerck-iga” [...]”.

25 Lisa artikkel 5 täpsustas:

„Verlipack Ghlin SA, Verlipack Mol SA ja Verlipack Jumet SA-d puudutavas osas toimub tagasiostmisõiguse teostamine vastavalt 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe lisas ettenähtud korrale.”

30. aprilli 1985. aasta kokkuleppes ära toodud kolme Verlipacki äriühingu kohustus osta tagasi SNRSN-i aktsiad ja kasumiosale õigusi andvad aktsiad

- 26 1. mail 1990, mil 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artiklis 10 ette nähtud viieaastane periood oli möödunud, hakkas kehtima kohustus osta igal aastal tagasi 10% B-kategooria aktsiatest ja kasumiosale õigusi andvatest I kategooria aktsiatest. Hageja on seisukohal — ilma et komisjon talle selles küsimuses vastu vaidleks —, et Belgia ametiasutused nõudsid kolmelt Verlipacki äriühingult B-kategooria aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate tagasiostmise kohustuse täitmist. Nende äriühingute finantsraskuste tõttu pidi seda täpse ajakava kohaselt tegema Beaulieu kontsern. Beaulieu kontsern maksis 1991. aasta aprilli ja 1994. aasta aprilli vahelisel perioodil viies järgus (aprillis 1991, mais 1991, aprillis 1992, aprillis 1993 ja aprillis 1994) avalik-õiguslikule aktsionärile 213 100 000 Belgia franki.
- 27 Selle tagasiostmise järel kuulus SNRSN-le (Valloonia piirkonna osas uue nimetusega Société de gestion des participations de la Région wallonne dans des sociétés commerciales (Valloonia piirkonnale äriühingutes kuuluva osaluse haldamise ettevõtte); edaspidi „Sowagep”) veel Verlipack Ghlin SA-s 5087 hääleõiguseta B-kategooria aktsiat ja 3937 kasumiosale õigusi andvat I kategooria aktsiat, st kokku 9024 väärtpaberit, mis tuli viie aasta jooksul tagasi osta 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppes ettenähtud 10 000 Belgia frangise nominaalhinnaga, st kokku 90 240 000 Belgia franki, Verlipack Jumet SA-s 2923 hääleõiguseta B-kategooria aktsiat ja 2267 kasumiosale õigusi andvat I kategooria aktsiat, st kokku 5190 väärtpaberit, mis tuli viie aasta jooksul tagasi osta 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppes ettenähtud 10 000 Belgia frangise nominaalhinnaga, st kokku 51 900 000 Belgia franki. Seega oli 14 214 aktsia ja kasumiosale õigusi andva aktsia koguväärtus 142 140 000 Belgia franki.
- 28 Pärast mitmeid eraõigusliku aktsionäri (Imcour Holding, hiljem SA Imcopack Wallonie, kellele kuulusid Ghlin'i ja Jumet' tehased, ja NV Imcopack Vlaanderen,

kellele kuulus Mol'i tehas) poolseid kapitali suurendamisi vähenes riigi osalus Verlipacki kontsernis järk-järgult sedavõrd, et lõpuks kontrollis riik vaid 20,7% selle kontserni kapitalist.

1992. aastal Verlipacki kontsernile antud abi

- 29 Aastal 1992 anti Verlipacki kontsernile piirkondliku abikava alusel kahel korral investeerimisabi kogusummas 502 122 500 Belgia franki. Lisaks tegi komisjon 25. novembril 1993 otsuse mitte esitada vastuväiteid otsusele, mille kohaselt Société Régionale d'Investissement (piirkondlik investeerimise äriühing, loodud 2. aprilli 1962. aasta seadusega) andis 500 miljoni Belgia frangi suuruse konverteeritava omakapitalilaenu (EÜT 1993, C 83, lk 3); seda laenu siiski välja ei makstud.
- 30 Belgia valitsus andis menetluses, mille tulemusena võeti 4. oktoobril 2000 vastu otsus 2001/856/EÜ Verlipack — Belgiale antava riigiabi kohta (EÜT 2001, L 320, lk 28), selgitusi, mille kohaselt oli Verlipacki kontsernil probleeme, mis tulenesid juhtimise kvaliteedist ja eelkõige tootmisest, nii et Beaulieu kontsern ei saa võtta ainult enda peale vastutust 5 500 miljoni Belgia frangi suuruse investeerimiskava elluviimise eest, mis selgitab, miks Vallooni piirkond lubatud abi ei maksnud.

Heye-Glas kontserni lisandumine Verlipacki kontserni aktsionäride hulka

- 31 Aastal 1996 kandsid kolm Verlipacki äriühingut jätkuvalt kaotusi, mis ei võimaldanud neil pangalaenude graafikujärgseid makseid 1996. aasta lõpuks tagasi

maksta. Neis tingimustes otsustas Beaulieu kontsern aktsiate jagunemise ümber korraldada ning alustada läbirääkimisi Saksa kontserniga Heye-Glas (edaspidi „Heye”), kes on üks suurimaid Saksa klaasitootjaid.

- 32 Verlipacki ning Heye kontsernid sõlmisid 1. septembril 1996 tehnilise koostöö lepingu, mida laiendati 11. aprillil 1997 juhtimis- ja finantsabi küsimustes, millega Heye kaasati otse Verlipacki kontserni haldamisse ja juhtimisse.

18. detsembri 1996. aasta kokkulepe

- 33 Hageja ja Sogawepi vahel sõlmitud 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe alusel ostis Beaulieu kontsern Sogawepilt talle äriühingutes Verlipack Ghlin ja Verlipack Jumet kuuluvad aktsiad ja kasumiosale õigusi andvad aktsiad. Selle kokkuleppe alusel omandas hageja Sogawepilt järgmise osaluse: äriühingu Verlipack Ghlin 5 087 hääleõiguseta B-kategooria aktsiat ja 3 937 kasumiosale õigusi andvat I kategooria aktsiat, mille eest ta tasus 72 192 000 Belgia franki, ning äriühingu Verlipack Jumet 2 923 hääleõiguseta B-kategooria aktsiat ja 2 267 kasumiosale õigusi andvat I kategooria aktsiat, mille eest ta tasus 41 520 000 Belgia franki, st kokku 14 214 aktsiat ja kasumiosale õigusi andvat aktsiat väärtuses 113 712 000 Belgia franki, mis tuli maksta Sogawepile „31. detsembriks 2001 netosummas ilma intressita”.

Verlipack Holding I ja Verlipack Holding II asutamine

- 34 Beaulieu ja Heye kontsernid asutasid 24. jaanuaril 1997 valdusäriühingu Verlipack Holding I. Verlipack Holding I aktsiakapital oli 1 030 500 000 Belgia franki, millest

515 500 000 Belgia franki pärines Heyelt, ning mille ülejäänud osa koosnes kolme Beaulieu kontserni poolt kaasa toodud tootmisettevõtte varustusest, mille väärtus oli hinnatud 515 miljonile Belgia frangile. 11. aprillil 1997 asutati veel teinegi valdusäriühing nimetusega Verlipack Holding II, mille kapital oli 1 230 500 000 Belgia franki. Verlipack Holding I-le kuulus 100 000 aktsiat väärtuses 1 030 500 000 Belgia franki ja Sogawepile 19 408 aktsiat väärtuses 200 miljonit Belgia franki. Kõik uue tööstuskontserni juhtimisorganid olid seotud Verlipack Holding II-ga, kus Heye kontrollis suuremat osa kapitalist, ning kogu kontserni erinevate harude juhtorganid olid ühised.

Verlipacki kontserni kuuluvate äriühingute olukord aastal 1997

- 35 Olukord, millest Heye ja Verlipack teatasid, oli aastal 1997 tunduvalt halvenenud. 30. novembril 1997 oli sellele aastale vastava netokahjumi suurus esialgsel, kontrollimata andmetel 828 592 044 Belgia franki.

5. juuni 1998. aasta tervendamiskokkulepe (Heads of Agreement)

- 36 5. juunil 1998 sõlmisid partnerid (pangad, Beaulieu kontsern, Heye ja Sogawep) Verlipacki kontserni kuuluvate äriühingute olukorra halvenemise tõttu tervendamiskokkuleppe (Heads of Agreement). Kokkuleppega nähti Heye't puudutavas osas ette aktsiakapitali sissemakse 200 miljoni Belgia frangi suuruses summas, ning Valloonia piirkonna osas esiteks piirkonna poolt Verlipack Holding II-le aastal 1997 antud 150 miljoni Belgia frangi suuruse omakapitalilaenu muutmise aktsiakapitaliks ja teiseks Verlipack Holding II aktsiakapitali suurendamise 100 miljoni Belgia frangi võrra, milleks Vallooni piirkond pidi leidma erainvestori. Belgia ametiasutused on

seoses uue investori otsimisega öelnud (11. jaanuari 2001. aasta kiri, mis registreeriti 15. jaanuaril), et Beaulieu kontsern on tervendamiskava viivitamatuks rakendamiseks pakkunud ennast välja selle kohustuse täitjana „tingimusel, et meetmed on üksnes ajutised ning uus investor, keda Sogawep otsib, hüvitab talle selle”. Belgia ametiasutused lisasid, et Beaulieu kontsern, kelle osas „Heads of Agreement” nägi ette 600 miljoni Belgia frangi suuruse laenu kustutamise, oli igati huvitatud, et tervendamiskava annaks soovitud tulemusi.

- 37 Verlipack Holding II aktsionäride 26. juuni 1998. aasta erakorralise üldkoosoleku protokollist nähtub, et tehti otsus aktsiakapitali suurendamise kohta nii, et Heye'lt tuli 200 miljonit Belgia franki 19 408 uue aktsia eest ja Worldwide Investors Luxembourg'ilt (edaspidi „Worldwide Investors”) 100 miljonit Belgia franki 9704 uue aktsia eest. Belgia valitsuse väidete kohaselt tegi Worldwide Investors, kelle oli kaasanud Beaulieu kontsern, kapitali suurendamiseks sisse makse kontserni nimel.

18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe 20. novembri 1998. aasta lisa

- 38 Kuna uus tervendamiskava ei olnud andnud soovitud tulemusi ning seega polnud Vallooni piirkond suutnud uut erainvestorit leida, otsustasid viimatinimetatu ja Beaulieu kontsern 20. novembril 1998 muuta 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppes sätestatud lisakokkuleppega (edaspidi „20. novembri 1998. aasta lisa”), mis nägi ette, et aktsiate eest, mida Beaulieu kontsern omandas 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe alusel äriühingutes Verlipack Ghlin ja Verlipack Jumet hinnaga 113 712 000 Belgia franki, võib tasuda „kas ülekandega [Vallooni piirkonna] kontole või asendades võla tagasimaksmise 9704 SA Verlipack Holding II aktsia ülekandmisega” hiljemalt 31. detsembril 2001.

- 39 Worldwide Investors loovutas 21. detsembril 1998 Beaulieu kontsernile 9704 äriühingu Verlipack Holding II aktsiat. Vastutasuks andis Beaulieu kontsern Worldwide Investorile üle 9704 äriühingu Verlipack Holding I aktsiat. Seejärel andis Beaulieu kontsern 21. detsembri ja 31. detsembri 1998 vahelisel ajavahemikul Vallooni piirkonnale üle 9704 Verlipack Holding II aktsiat „vastutasuks piirkonnal Beaulieu kontserni suhtes olevast võlanõudest loobumise eest”.
- 40 Viimati nimetatud üleandmine, mis nähti ette 20. novembri 1998. aasta lisaga, toimus mõned nädalad enne Verlipacki kontserni pankrotiavalduse esitamist, ning toimus täitmise asendamisena nii, et kustutati Beaulieu kontserni võlg Vallooni piirkonna ees, mis tulenes sellest, et Beaulieu kontsern oli detsembris 1996 omandanud Verlipackile kuuluvaid aktsiaid väärtuses 113 712 000 Belgia franki ning mille eest tasumine — ilma intressi maksmise kohustusteta — pidi algama alles alates 31. detsembrist 2001.
- 41 8. jaanuaril 1999 taotles Verlipack Jumet ja Ghlini tehaste osas kohtulikku kokkulepet ning teatas tegevuse lõpetamisest Moli tehases. Tribunal de commerce de Turnhout (Belgia) kuulutas 11. jaanuaril 1999 välja Verlipack Mol'i tehase pankroti ning Tribunal de commerce de Mons (Belgia) kuulutas 18. jaanuaril 1999 välja kuue Verlipacki klaasitootmiskontserni kuuluva äriühingu pankroti (Jumet' ja Ghlin'i tehased, Verlipack Belgium, Verlipack Engineering, Verlimo ja Imcour Lease).
- 42 Verlipack Holding II, nentides, et tal pole võlgade tasumiseks enam piisavalt likviidsust ega vara, esitas 11. veebruaril 1999 Tribunal de commerce de Mons'ile pankrotiavalduse ning täpsustas, et maksete peatumine ulatub ajas tagasi 1998. aasta juunisse. Viimati nimetatud kohtus astus menetlusse Sowawep, väites, et ta ei soovi võlgnevust tagasi nõuda, mis tähendas võlgniku krediteerimist. Seepeale tegi Tribunal de commerce de Mons 31. mail 1999 otsuse, mille kohaselt ei olnud

Verlipack Holding II-t puudutavas osas pankroti väljakuulutamise tingimused täidetud, isegi kui äriühingu edasist tegevust oli vähendatud määran, mis seisnes tema likvideerimises tegevuse lakkamise tõttu.

Otsus 2001/856 ja ametlik uurimismenetlus, mille tulemusena võeti vastu vaidlustatud otsus

- 43 Komisjon lõpetas otsusega 2001/856 EÜ artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetluse teatavate Belgia Kuningriigi poolt Verlipacki kontsernile antud abimeetmete osas. Sama otsusega tühistas komisjon oma 16. septembri 1998. aasta otsuse, milles ta oli asunud seiskohale, et ei esita vastuväiteid ühele osale nimetatud abimeetmetest (EÜT 1999, C 29, lk 13), põhjusel, et see põhines ebaõigel teabel, ning tunnistas ühe osa neist abimeetmetest ühisturuga kokkusobimatuks ja nõudis nende tagastamist.
- 44 Belgia Kuningriik esitas selle otsuse peale tühistamishagi Euroopa Kohtule, kes jättis selle 3. juulil 2003 kohtuasjas C-457/00: Belgia vs. komisjon (EKL 2003, lk I-6931) tehtud otsusega rahuldamata.
- 45 Otsuseni nr 2001/856 viinud abimeetme uurimise ajal teavitati komisjoni muudest meetmetest, mis võisid endast kujutada kas Verlipacki või Beaulieu kontserni kasuks antud abi.
- 46 Belgia Kuningriik oli oma 28. septembri 1999. aasta kirjas, mille esitas vastuseks otsuse 2001/856 vastuvõtmise aluseks olnud ametliku uurimismenetluse algatami-

sele, komisjonile öelnud, et 1998. aasta detsembris Beaulieu kontsernil Vallooni piirkonna ees olevate võlgnevuste kustutamisel aset leidnud täitmise asendamist võib käsitleda „Verlipacki aktsiakapitali järjekordse suurendamisena, mida rahastab Beaulieu kontsern, kellele hüvitati see Vallooni piirkonna ees oleva võlgnevuse kustutamisega”.

- 47 Komisjon märkis Belgia Kuningriigile 5. juulil 2000 saadetud kirjas, et tal on kahtlusi, et Vallooni piirkond võib olla andnud abi Beaulieu kontsernile, kuna nimetatud kontserni suhtes olid Jumez' ja Ghlin'i tehaste osade omandamisel 1996. aasta detsembris ette nähtud maksetingimused, mis ei oleks eraõiguslikule rahandusametusele vastuvõetavad. Lisaks on komisjonil tõusetunud küsimus, kas mõned nädalad pärast Verlipacki pankrotiavalduse esitamist toimunud täitmise asendamine ei kujuta endast mitte Beaulieu kontsernile antud abi.
- 48 Neil asjaoludel palus komisjon Belgia Kuningriigil esitada talle teavet järgmiste asjaolude kohta: „Worldwide Investors'i tegevus, Sogawepi tegevus erainvestori leidmiseks, Worldwide Investors'i poolt 1998. aasta juunis märgitud 100 miljoni Belgia frangi kasutamine, selgitus Beaulieu kontserni poolt aastal 1996 omandatud 14 214 aktsia väärtuste erinevuse kohta, selgitus selle kohta, miks Saksa kontsern Heye ei olnud teadlik tehingutest, millesse olid kaasatud Valloonia ametiasutused, selgitus Vallooni piirkonna poolt Beaulieu kontsernile 14 214 aktsia eest tasumiseks kehtestatud nelja-aastase intressi maksmise kohustuseta maksegraafiku kohta ning asjaolude kohta, millest lähtudes Vallooni piirkond nõustus mõned nädalad pärast Verlipacki tehaseid haldavate äriühingute pankrotiavalduse esitamist, seega täielikult teadlikuna Verlipacki puudujäägist, selle võlgnevuse [kiire] hüvitamisega”. Samas kirjas on komisjon tõstatanud vajaduse välja selgitada, kes on see, kes on saanud tegelikult tulu 1998. aasta juunis Worldwide Investors'i poolt Verlipacki aktsiakapitali suurendamiseks tehtud sissemaksetest.
- 49 Saamata Belgia ametiasutustelt viidatud 5. juuli 2000. aasta kirjale vastust, saatis komisjon 29. septembril 2000 meeldetuletuse. Kuna Belgia Kuningriik määratud

tähtaja jooksul taotletud teavet ei esitanud, kohustas komisjon teda 19. jaanuaril 2001 määruse nr 659/1999 artikli 10 lõikele 3 tuginedes ametlikult edastama talle kõik vajalikud dokumendid ning teave ja andmed, võimaldamaks tal uurida Verlipacki või Beaulieu kontsernile antud abi kokkusobivust EÜ artikli 87 alusel.

- 50 Siiski oli Belgia Kuningriik enne teate saamist vastanud komisjoni 5. juuli 2000. aasta kirjale omapoolse 11. jaanuari 2001. aasta kirjaga, mis registreeriti 15. jaanuaril 2001, märkides, et vaatamata Verlipacki kehvadele majandustulemustele aastal 1997, oli ta alates 1998. aasta märtsist tähendanud kahjumi vähenemist, ning seda tänu tootlikkuse märkimisväärsele kasvule. Belgia ametiasutused märkisid ühtlasi ka seda, et 5. juuni 1998. aasta kokkuleppega (Heads of Agreement) olid era- ja avalikku sektorisse kuuluvad partnerid otsustanud käivitada uue tervendamiskava. Ameti- asutused täpsustasid, et nendepoolne vastus komisjoni taotlusele ei olnud mingil juhul täielik, kuna puudus koostöö Beaulieu kontserniga.
- 51 Komisjon järeldas tema käsutuses olnud teabe alusel 6. juunil 2001, et eespool nimetatud võlanõudest loobumise käigus toimus riigi vahendite ülekandmine, mis on omistatav Belgia riigile ja mis kujutab endast *prima facie* riigiabi EÜ artikli 87 mõttes. Lisaks on komisjon leidnud, et esineb kahtlusi, kas Verlipacki või Beaulieu kontsernile antud abi on kooskõlas EÜ artikliga 87 ja EMP lepingu artikliga 61, nii et ta algatas nende abimeetmete osas EÜ artikli 88 lõikes 2 ettenähtud ametliku uurimismenetluse, millest Belgia Kuningriiki teavitati 8. juuni 2001. aasta kirjaga, ning kutsus huvitatud isikuid üles esitama omapoolseid märkusi (EÜT 2001, C 313, lk 2).
- 52 Verlipacki Jumet' ja Ghlin'i tehastes vallandatud töötajate õigusi kaitsev ühing esitas omapoolsed märkused 3. detsembri 2001. aasta kirjas, Ühendkuningriik 7. detsembri 2001. aasta kirjas ning Belgia Kuningriik kirjaga, mis saabus komisjoni 16. jaanuaril 2002.

- 53 Hageja õigusnõunikku teavitati ametliku uurimismenetluse algatamise otsusest 23. juuli 2001. aasta kirjaga. Komisjon hagejalt mitte mingisuguseid märkusi ei saanud.
- 54 Belgia Kuningriik vastas komisjonile kirjaga, mis saabus komisjoni 26. juulil 2001, ning kordas varem teabe esitamise korraldusele vastuseks esitatud märkusi.
- 55 Komisjon võttis 24. aprillil 2002 vastu vaidlustatud otsuse.

Vaidlustatud otsus

- 56 Komisjon rõhutas vaidlustatud otsuses, et „arvestamata finantsosalust pakuva Luksemburgi äriühingu Worldwide Investors poolt 1998. aasta juunis tehtud tehingu taustaks oleva olukorra juriidilis-finantsilist keerukust, [...] kustutas Beaulieu kontsern 1998. aasta detsembris Vallooni piirkonna ees oleva 113 712 000 Belgia frangi suuruse võlgnevuse, kandes Vallooni piirkonnale võlgnevuse tagasimaksmise asemel üle 9704 Verlipack Holding II aktsiat, mille nimiväärtus oli 100 miljonit Belgia franki, kuid mille tegelik väärtus pidi kõnealuse äriühingu varalist olukorda arvestades olema tunduvalt madalam”.
- 57 Komisjon märgib seoses hinnaga, millega hageja ostis 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe kohaselt teatud arvu Vallooni piirkonnale Verlipacki äriühingutes kuuluvaid aktsiaid, et sellise tagasiotsmise juhtudel peab Belgia õiguse kohaselt võrduma hind 80%-ga väljalaskehinnast ning selline kohustus kehtib eranditeta kõigile seda liiki eelisaktsiate ostjatele.

- 58 Komisjon järeldab sellest, et „Beaulieu kontserni 113 712 000 Belgia frangi suurune võlgnevus Vallooni piirkonna ees kujutas endast konkreetset võlgnevust, mille tagasimaksmine ei ole kuidagi seotud Verlipacki kontserni finantsolukorraga”.
- 59 Seega on komisjon asunud seisukohale, et nõustudes 113 712 000 Belgia frangi suuruse konkreetse võlgnevuse kustutamisel vastu võtma äriühingu Verlipack Holding II aktsiaid, millel puudub väärtus, loobus Vallooni piirkond selle summa suurusest võlanõudest Beaulieu kontserni suhtes.
- 60 Belgia Kuningriik on sellegipoolest väitnud, et Beaulieu kontsern ei ole sellest tehingust mitte mingisugust majanduslikku kasu saanud, kuna võlanõudest loobumisega hüvitas ta Beaulieu kontsernile „1998. aasta juunis tehtud aktsiakapitali sissemakse”.
- 61 Komisjon rõhutab vaidlustatud otsuses siiski, et 5. juuni 1998. aasta „Heads of Agreement” nägi ette vaid seda, et Vallooni piirkonna ametiasutused peavad leidma investori, mitte tegema Verlipack Holding II-le 100 miljoni Belgia frangi suuruse sissemakse aktsiakapitali.
- 62 Lisaks on komisjon nentunud, et Belgia Kuningriik ei ole tõendanud esiteks seda, et oleks sõlmitud kokkulepe, mille kohaselt on Beaulieu kontsern võtnud enda kanda Vallooni piirkonna kohustuse leida investor, kes investeeriks 100 miljonit Belgia franki, ning teiseks seda, et oleks sõlmitud teine, eraldiseisev ja esimesest üksikasjalikum kokkulepe, mille kohaselt Vallooni piirkond oleks taganud Beaulieu kontsernile nende 100 miljoni Belgia frangi tagasimaksmise, mida erainvestor oleks pidanud investeerima.

- 63 Komisjon leiab, et ainsana on kindel see, et 20. novembril 1998 loobus Vallooni piirkond Beaulieu kontserni suhtes 113 712 000 Belgia frangi suurusest konkreetsest võlanõudest, saades vastu 9704 aktsiat äriühingus Verlipack Holding II, mille olukord oli veelgi halvenenud niivõrd, et vajas 1998. aasta juunis uut refinantseerimiskava, mille käigus ei olnud võimalik leida erainvestorit, kes oleks nõustunud aktsiakapitali 100 miljoni Belgia frangi võrra suurendama. Komisjon on öelnud, et kõnealuse äriühingu aktsiakapitali väärtus oli 11. veebruaril 1999 üks Belgia frank.
- 64 Mis puudutab riigiabi kokkusobivust ühisturuga, siis kuigi Belgia Kuningriik ei ole osutanud ühelegi põhjusele, miks see nii peaks olema, on komisjon seda siiski uurinud ning on teinud sisuliselt järelduse, et Beaulieu kontsernile antud abi kujutas endast tegevusabi, mis vabastas Beaulieu kontserni kulutustest, mida kontsern oleks normaaltingimustes pidanud seoses igapäevase juhtimise ja tegevusega ise kandma. Komisjon on öelnud, et selline abi on ühenduse eeskirjadega kokkusobimatu, kuna Beaulieu kontserni tootmisüksused ei asunud mõnes EÜ artikli 87 lõike 3 punktis a nimetatud piirkondadest.
- 65 Lõpuks on komisjon määruse nr 659/99 artikli 14 sätteid meenutades leidnud, et „taastamaks majandustingimusi, milles ettevõtja oleks pidanud tegutsema juhul, kui kokkusobimatut abi ei oleks talle antud, [peaksid] Belgia ametiasutused antud abi abisaajalt tagasi nõudma”.
- 66 Vaidlustatud otsuse artikkel 1 sätestab:

„Belgia poolt kontsernile Beaulieu (Ter Lembeek International) 113 712 000 Belgia frangi suurusest võlanõudest loobumisega antud riigiabi on ühisturuga kokkusobimatu.”

67 Vaidlustatud otsuse artikkel 2 näeb ette:

„1. Belgia võtab kõik vajalikud meetmed, et saada abisaajalt artiklis 1 nimetatud õigusvastaselt antud abi tagasi.

2. Tagasimaksmine peab toimuma viivitamata vastavalt siseriiklikes õigusaktides sätestatud korrale, eeldusel, et need õigusaktid lubavad käesoleva otsuse viivitamatut ja tõhusat täitmist. Tagasimakstavale abile lisandub intress, arvestatuna alates abi andmisest abisaaja käsutusse kuni selle tagastamise kuupäevani. Intressid arvutatakse välja piirkondliku abi toetusekvivalendi suhtes kohaldatava piirmäära alusel.”

Menetlus ja poolte nõuded

68 Hageja esitas Esimese Astme Kohtu kantseleisse 22. juulil 2002 saabunud avaldusega käesoleva hagi.

69 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

- tunnistada tühistamishagi vastuvõetavaks ja põhjendatuks;
- mõista käesoleva kohtuastme kohtukulud välja komisjonilt.

70 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

- tunnistada hagi vastuvõetamatuks või jätta see rahuldamata;
- mõista kohtukulud välja hagejalt.

71 Kuna Esimese Astme Kohtu kodade koosseisu muudeti alates uue kohtuaasta algusest, määrati ettekandja-kohtunik viiendasse kotta. Seega määrati käesolev kohtuasi viiendale kojale laiendatud koosseisu.

72 Esimese Astme Kohus (viies, laiendatud koda) otsustas ettekandja-kohtuniku ettekande alusel alustada suulist menetlust ilma eelnevaid menetlustoiminguid kohaldamata. Siiski palus ta menetlust korraldavate meetmete raames komisjonil esitada teatud dokumente ning nimekirja dokumentidest, mis olid tema käsutuses käesoleva kohtuasja aluseks olnud menetluses. Komisjon täitis selle nõudmise määratud tähtaja jooksul.

73 Esimese Astme Kohus kuulas poolt suulised märkused ja vastused kohtu poolt suuliselt esitatud küsimustele ära 21. veebruari 2006. aasta kohtuistungil.

Vastuvõetavus

Poolte argumendid

74 Komisjon rõhutab esmalt, et hageja ei ole esitanud märkusi ei ametlikus uurimismenetluses, mille tulemusena võeti vastu vaidlustatud otsus, ega menetluses,

mille tulemusena võeti vastu otsus 2001/856, kuigi viimati nimetatud otsuses mainiti kõnealust abi puuduvat juurdlust.

75 Komisjon väidab, et kõik hageja esitatud väited on vastuvõetamatud, kuna tuginevad faktiväidetele, millele hageja pole ametliku uurimismenetluse käigus viidanud, ning suur osa hagile lisatud dokumentidest ei olnud komisjonile vaidlustatud otsuse tegemise hetkel teada, kuna puudub sõnaselge teave vastupidise kohta. Mis puudutab esimese väitega seotud faktiväiteid, siis esiteks võib näitena tuua väite, et Vallooni piirkond „sundis” hagejat 18. detsembri 1996. aasta kokkulepet sõlmima, nii et sellest võlanõudest *de facto* loobumine 20. novembri 1998. aasta lisaga ei kujuta endast riigiabi. Sama kehtib väite kohta, mille kohaselt hagejat ei saa pidada abisaajaks, kuna aktsiad kuulusid talle vaid piiratud ajavahemikul. Teiseks väidab komisjon, et hageja argument, millega ta vaidlustab 1985. aasta kuningliku dekreeedi tõlgenduse, on vastuvõetamatu, kuna seda ei ole ametliku uurimismenetluse käigus esitatud. Kolmandaks ei saa hageja vaidlustatud otsust vaidlustada osas, mis puudutab asjaolu, et kõnealune abi võib mõjutada eelkõige kaubavahetust tekstiiliturul ning kahjustada konkurentsi, kuna seda mainiti ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses. Teise väite puhul kinnitab komisjon, et see on vastuvõetamatu, kuna tugineb ebaõigetele eeldusele, mille kohaselt abi pidi kasutama väidetavalt pealesunnitud aktsiate ostmisega seonduva väidetava kahjumi kompenseerimiseks. Kolmanda väite osas järeldab komisjon samuti vastuvõetamatust, kuna selles kinnitatakse taas kord, et hageja ei saanud 20. novembri 1998. aasta lisast mitte mingisugust tulu, kuna sellega nähti ette vaid teatavat laadi hüvitis aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate pealesunnitud ostmise eest aastal 1996.

76 Hagile lisatud dokumentide osas täpsustab komisjon, et kui äriühingute põhikirju ja advokaatide volikirju mitte arvestada, ja nagu nähtub tema 20. detsembri 2002. aasta kirjast, ei olnud talle kättesaadavad üksteist hagile lisatud dokumenti, st lisad 4, 4a, 5,

7, 8, 9, 10, 13, 18, 20a ja 21. Siit järeldub, et osas, milles hageja väited või argumendid tuginevad neile lisadele, tuleb need tunnistada vastuvõetamatuks.

- 77 Pealegi, vastupidiselt hageja poolt väidetule, on teatud dokumendid, mis ei olnud komisjonile vaidlustatud otsuse tegemise ajal kättesaadavad, olulised hageja argumentide kujunemisel. See kehtib lisade osas, mis puudutavad W. De Backeri ja R. De Clercki vahel 29. septembril 1987 sõlmitud kokkulepet, Beaulieu kontserni toetust Verlipackile, Beaulieu kontseri iga-aastast tagasiostmiskohustust ning ühelt poolt Imcopack Vlaanderen NV ja Imcopack Wallonie ning teiselt poolt Heye vahel 26. detsembril 1996 sõlmitud kokkulepet. Komisjon on seisukohal, et seega on ebaõige väita, et nimetatud dokumendid puudutavad üksnes käesoleva kohtuasja jaoks teisejärgulisi küsimusi.
- 78 Hageja väidab, et tema esitatud väited on vastuvõetavad, kuna need tuginevad üksnes sellistele dokumentidele, millest komisjon oli vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal teadlik, ning kuigi komisjon ei ole kõnealusel otsuses ära toonud kõiki olulisi asjassepuutuvaid fakte, mis on käesoleva kohtuasja raames riigiabi käsitlevate õigusnormide alusel toimuvaks analüüsiks vajalikud, olid otsuse 2001/856 aluseks olnud kõnealusel toimikuga seotud faktid talle põhjalikult teada ning samuti on tema käsutuses dokumente, mida hagejal ei ole, nt kaitsja vastuse IV lisa.
- 79 Hageja täpsustab, et oli 6. detsembri kirjaga ja 11. detsembri 2002. aasta e-kirjaga palunud esitada nimekirja dokumentidest, mis olid vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal komisjoni käsutuses, ning täpsustusi faktiväidete kohta, mida kohtueelses menetluses ei esitatud. Komisjon vastas talle 20. detsembri 2002. aasta kirjaga faktiväiteid puudutavas osas, et ta ei ole kohustatud tegema hageja advokaatide tööd, ning dokumente puudutavas osas piirdus sellega, et nimetas hageja poolt koostatud nimekirjas sisalduvatest dokumentidest ära need, mida tema käsutuses ei olnud, ilma

et oleks hagejale nimekirja esitanud. Seega peab komisjon tõendama, et tema käsutuses neid andmeid ei olnud, kuna ta oli oma 20. detsembri 2002. aasta kirjaga, milles keeldus toimikut avalikustamast, vastanud hageja taotlusele ebatäielikult, ning asetaski hageja kui Esimese Astme Kohtu olukorda, kus neil oli võimatu jõuda selgusele, kas ta võis tema käsutuses olnud faktiliste andmete alusel vaidlustatud otsuse vastu võtta.

80 Hageja väidab seoses dokumentidega, mille osas komisjon on sõnaselgelt öelnud, et neid ei olnud vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal tema käsutuses, et kui mitte arvestada kohtuasja varasemat osa käsitleva kokkuvõttega seotud teatud arvu kõrvalise tähtsusega aspekte pelgalt illustreerivaid ja kirjeldavaid dokumente (nagu nt Imcouri üldkoosoleku protokoll või erinevad Beaulieu kontsernilt Verlipacki kontsernile antud laenud), olid kõik vaidluste käigus esitatud dokumendid vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal komisjoni käsutuses, nii et ta ei saa öelda, et hageja esitatud väited on vastuvõetamatud.

81 Hageja nendib seoses nende faktiväidetega, mille osas komisjon väidab, et need ei olnud talle vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal teada, et kui arvata välja väide, mille kohaselt Sogawep lubas 1997. aasta detsembris Verlipackile uut 100 miljoni Belgia frangi suurust sisse makset aktsiakapitali, mis pealegi ei ole käesoleva kohtuasjaga kuidagi seotud, siis komisjon on neist faktiväidetest vaidlustanud vaid ühe põhjendusega, et ta ei olnud sellest teadlik, st väite, mille kohaselt 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe alusel toimunud aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate ost ei olnud vabatahtlik. Hageja väidab, et lisaks majanduslikele kaalutlustele, millest juba niigi nähtub kõnealuse ostu pealesunnitud iseloom, nähtub aktsiate ostmise pealesunnitus sõnaselgelt Vallooni piirkonna 25. mai 1998. aasta kirjast komisjonile, mis on seega komisjoni valduses.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 82 Et otsustada esiteks seda, kas abisaaja võib tugineda faktidele ja dokumentidele, millest komisjon ei olnud enne omapoolse otsuse vastuvõtmist teadlik, ning teiselt poolt seda, kas sellistele faktidele ja dokumentidele tuginevad väited on vastuvõetavad, tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb EÜ artikli 230 alusel esitatud tühistamishagi korral ühenduse õigusakti õiguspärasust hinnata akti vastuvõtmise kuupäeval olemasoleva teabe alusel. Eelkõige peab komisjoni poolt antud kompleksseid hinnanguid uurima vaid nende asjaolude alusel, mis olid hinnangute andmise ajal komisjoni käsutuses (Euroopa Kohtu 7. veebruari 1979. aasta otsus liidetud kohtuasjades 15/76 ja 16/76: Prantsusmaa *vs.* komisjon, EKL 1979, lk 321, punkt 7; 10. juuli 1986. aasta otsus kohtuasjas 234/84: Belgia *vs.* komisjon, EKL 1986, lk 2263, punkt 16; 26. septembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-241/94: Prantsusmaa *vs.* komisjon, EKL 1996, lk I-4551, punkt 33, ja 11. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-197/99 P: Belgia *vs.* komisjon, EKL 2003, lk I-8461, punkt 86; Esimese Astme Kohtu 25. juuni 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-371/94 ja T-394/94: British Airways jt ja British Midland Airways *vs.* komisjon, EKL 1994, lk II-2405, punkt 81; 15. septembri 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-126/96 ja T-127/96: BFM ja EFIM *vs.* komisjon, EKL 1998, lk II-3437, punkt 88; 6. oktoobri 1999. aasta otsus kohtuasjas T-110/97: Kneissl Dachstein *vs.* komisjon, EKL 1999, lk II-2881, punkt 47; ja 11. mai 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-111/01 ja T-133/01: Saxonia Edelmetalle ja ZEMAG *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-1579, punkt 67).
- 83 Selles suhtes ei saa komisjonile ette heita, et ta ei ole võtnud arvesse teavet, mida võidi talle esitada haldusmenetluses, kuid mida siiski ei esitatud, kuna komisjon ei ole kohustatud omal algatusel uurima ja oletama, mida oleks võidud talle esitada (vt selle kohta Euroopa Kohtu 2. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-367/95 P: komisjon *vs.* Sytraval ja Brink's France, EKL 1998, lk I-1719, punkt 60, ja eespool punktis 82 viidatud 11. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas Belgia *vs.* komisjon, punkt 87; ning Esimese Astme Kohtu 14. jaanuari 2004. aasta otsus kohtuasjas T-109/01: Fleuren Compost *vs.* komisjon, EKL 2004, lk II-127, punkt 49).

- 84 Esimese Astme Kohus on sellest järeldanud, et kui hageja on osalenud EÜ artikli 88 lõikes 2 ette nähtud ametlikus uurimismenetluses, ei saa lugeda vastuvõetavaks faktiliste argumentide esitamist, mis on komisjonile teadmata ja millest ei antud talle teada ametliku uurimismenetluse käigus. Samas on huvitatud isikul võimalus esitada lõpliku otsuse vastu õiguslik väide, mida ei esitatud haldusmenetluses (vt eespool punktis 82 osutatud kohtuotsus Saxonía Edelmetalle ja ZEMAG vs. komisjon, punkt 68, ja viidatud kohtupraktika).
- 85 Sellisest kohtupraktikast tulenevaid järeldusi võib — välja arvatud erandlikel juhtudel — laiendada sellisele eeldusele, nagu käesoleva asjas juhul, kus ettevõtja ei ole EÜ artikli 88 lõikes 2 ette nähtud uurimismenetluses osalenud (vt selle kohta eespool punktis 82 osutatud kohtuotsus Saxonía Edelmetalle ja ZEMAG vs. komisjon, punkt 69).
- 86 Õigupoolest on selge, et hageja ei ole kasutanud õigust osaleda ametlikus uurimismenetluses, kuigi — nagu nähtub Belgia Kuningriigi poolt 11. jaanuaril 2001 komisjonile saadetud ja 15. jaanuaril 2001 registreeritud kirjast — Valloonia ametiasutused olid teda spetsiaalselt kutsunud aktiivselt osalema komisjoni poolt 5. juulil 2000 Belgia Kuningriigile saadetud teabenõude vastuse ettevalmistamises. Pealegi oli Belgia Kuningriigi õigusnõunik — vaatamata korduvatele taotlustele ning saamata komisjoni nõudele vastust — oma 28. septembri 2000. aasta kirjaga palunud hagejal esitada talle teavet, et ta saaks anda komisjonile tarviliku vastuse. Selle kirja kaks viimast lõiku olid sõnastatud järgmiselt:

„Arvestades eelnevat, palub mu klient juhtida Teie kliendi tähelepanu sellele, et esineb oht, et Euroopa Komisjon paneb tõenäoliselt oma järgmises otsuses Belgia ametiasutustele kohustuse nõuda Teie kliendilt tagasi 113 712 000 Belgia frangi suurune summa koos intressidega.

Vaatamata sellele, et tähtaeg on möödunud, oleks äärmiselt soovitatav, et Teie klient teeks toimiku uurimise heaks viivimatult koostööd ning esitaks kogu temalt nõutud teabe, mis võib-olla annab Vallooni piirkonnale võimaluse veel kord oma seisukohta selgitada, enne kui Euroopa Komisjon otsuse teeb.”

- 87 Pealegi olid Vallooni ametiasutused eespool nimetatud 11. jaanuari 2001. aasta kirjaga komisjonile teatanud, et nende õigusnõunik oli pöördunud Beaulieu kontserni õigusnõuniku poole tungiva palvega, milles rõhutas komisjoni algatatud menetluse olulisust ning selle menetluse tulemuse paratamatut mõju kontsernile, kuid ei saavutanud seejuures edu, ning toonitas, et nende vastus komisjoni esitatud teabenõudele jääb ebatäielikuks, kui Beaulieu kontsern ei ole nõustunud koostööd tegema.
- 88 Pealegi oli hageja õigusnõunikule 23. juuli 2001. aasta kirjaga teatatud komisjoni 6. juuni 2001. aasta otsusest ametliku uurimismenetluse avamise kohta, millest talle saadeti koopia.
- 89 Samuti on selge, et ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses oli hageja nimeliselt ära märgitud — täpsemalt jaotises II.2, mis puudutab eelkõige Beaulieu kontserni, mille eesotsas oli hageja, nagu on täpsustatud punktis 20, ning et selles otsuses, eelkõige punktides 29–43 ja 70–75 ning lk 4 lehekülje allservas olevas märkuses, on osutatud kahtlustele seose asjaoluga, et Vallooni piirkond loobus 20. novembril 1998 113 713 000 Belgia frangi suurusest konkreetsest võlanõudest Beaulieu kontserni suhtes, saades vastutasuks 9 704 aktsiat Verlipack Holding II-s, mis oli niivõrd viletsas olukorras, et tema vara väärtuseks hinnati 11. veebruaril 1999 üks Belgia frank.
- 90 Seega vaatamata asjaolule, et hageja oli täielikult teadlik kõnealusest võlanõudest loobumist puudutava ametliku uurimismenetluse algatamisest ning seda puudutava

teabe esitamise vajadusest ja olulisusest, kuna komisjon oli väljendanud kahtlust, kas selline võlanõudest loobumine sobib kokku ühenduse õigusega, otsustas ta ametlikus uurimismenetluses mitte osaleda, väitmata siiski, et ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse põhjendused olid ebapiisavad selleks, et võimaldada tal oma õigusi sisuliselt rakendada (vt selle kohta eespool punktis 83 viidatud kohtuotsus *Fleuren Compost vs. komisjon*, punkt 46).

- 91 Kõigest eeltoodust tuleneb, et esiteks ei saa hageja esmakordselt alles Esimese Astme Kohtus tugineda teabele, millest komisjon ei olnud vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal teadlik. Eelkõige kehtib see hageja esitatud faktilisi asjaolusid käsitlevate argumentide kohta, mis tema enda sõnade kohaselt on käesoleva kohtuasja riigiabi käsitlevatest õigusnormidest lähtuvaks nõuetekohaseks analüüsimiseks hädavajalikud.
- 92 Teiseks ei saa abisaaja esitada väidet, mis tugineb üksnes sellisele teabele, millest komisjon ei olnud vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal teadlik, sest selline väide on vastuvõetamatu, kuna riigiabi valdkonnas tehtud otsuse seaduslikkust tuleb hinnata lähtudes teabest, mis oli komisjonile otsuse tegemise ajal kättesaadav.
- 93 Sellegipoolest tuleb nentida, et hageja poolt hagi toetuseks esitatud väited põhinevad teabel, millest komisjon oli vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal teadlik.
- 94 Esimese väitega kinnitab hageja esiteks seda, et omandades 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe alusel Verlipacki aktsiakapitalis 14 214 B-kategooria aktsiat ja kasumiosale õigusi andvat I kategooria aktsiat, makstes selle eest 113 712 000

Belgia franki, tegutses ta Valloonia ametiasutuste poolt pealesunnitud olukorras. Hageja on seisukohal, et selline pealesunnitud omandamine on asjaolu, mida komisjon oleks pidanud arvestama, kui andis hinnangu sellele, kas olid täidetud tingimused, mis puudutasid esiteks seda, et tegemist oli abimeetmega, mis soodustas teatud ettevõtjaid, ja teiseks — kui tegemist oli sellise abimeetmega — kas hageja oli see ettevõtja, kes sai abi, mis käesoleval juhul nii ei olnud.

- 95 Sundi puudutava argumendi toetuseks viitab hageja Vallooni piirkonna poolt 25. mail 1998 komisjonile saadetud kirjale, kus on öeldud, et „Kuna Vallooni piirkond on kaotanud Beaulieu kontserni suhtes usalduse, näeb ta kahe valdusäriühingu asutamistoimingu heakskiitmise tingimusena ette talle Verlipack Ghlin'i ja Verlipack Jumet' tootmisettevõtetes kuuluvate aktsiate tagasiostmise”.
- 96 Pealesunnitust puudutava argumendi vastuvõetamatusega seoses tuleb nentida, et nagu toimikust ja Esimese Astme Kohtu poolt kohtuistungil selle kohta esitatud küsimustest nähtub, et esiteks ei vaidle komisjon vastu sellele, et ta oli vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal teadlik 25. mai 1998. aasta kirjast. Teiseks lähevad kohtuvaidluse poolte arvamused lahku üksnes kirja sisu ulatuse ja selles kasutatud verbile „näeb [...] ette” antava tõlgenduse osas, kuid mitte hageja poolt Vallooni piirkonnale kuulunud aktsiate tagasiostmise fakti osas. Seega heidab hageja sundseisu puudutava argumendiga tegelikult komisjonile ette seda, et viimati nimetatu on eksinud kirja sisu hindamisel, nii et see argument tuleb tunnistada vastuvõetavaks.
- 97 Teiseks tuleb seoses hageja argumendiga, milles viimati nimetatu vaidleb vastu sellele, et kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppes määratud ülikõrget hinda õigustas 1985. aasta kuninglik

dekreet, ühtlasi nentida ka seda, et komisjon oli sellest vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal teadlik, nagu nähtub ennekõike ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse punktidest 62–64 ja lk 21 allservas olevast märkusest. Lisaks kirjutasiid Vallooni ametiasutused komisjonile 11. jaanuaril 2001 saadetud kirjas, mis registreeriti 15. jaanuaril 2001, järgmist:

„Tuleb meeles pidada, et Vallooni piirkonnale Verlipack Ghlin'is ja Verlipack Jumet's kuuluvate hääleõiguseta eelisaktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate 113 712 000 Belgia frangi suurune koguhind võrdus tol ajal 80%-ga nende aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate väljalaskehinnast.

7. mai 1985. aasta kuninglik dekreet (artikkel 3), mis reguleerib riiklikesse sektoritesse kuuluvate aktsiaseltside poolt hääleõiguseta eelisaktsiate väljalaskmist, näeb ette, et juhul, kui hääleõiguseta eelisaktsiad müüakse tagasi need väljalasknud äriühingule või kolmandatele isikutele, siis „[h]ind ei või olla madalam kui 80% väljalaskehinnast”.

Seega, arvestades tol ajal täielikul ümberkorraldamisel oleva Verlipacki kontserni finantsolukorda, siis kahtlemata ei vastanud see hind nimetatud aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate tegelikule väärtusele, vaid oli määratud sellisena eespool viidatud Belgia õigusakti nõuete täitmiseks, millega Beaulieu kontsern nõustus.

[...]

Seega määrasid pooled Beaulieu kontserni võla jaoks nelja-aastase tagasimaksmise tähtaja ilma intressi tasumise kohustusega selleks, et hüvitada mingil määral reeglistiku kohaldamisest tulenevat lisakulu (mida ajakohastati maksepäeval), võrrelduna vara majandusliku väärtusega.”

- 98 Sama teave esitatakse uuesti Belgia Kuningriigi poolt 26. juulil 2001 komisjonile saadetud kirja punktis 2.
- 99 Igal juhul ei saa 1985. aasta kuninglikule dekreedile tuginevat argumenti käsitleda sellisena, mida Esimese Astme Kohtule hindamiseks esitada ei saa, kuna tegemist on nimetatud dekreeidi tõlgendamise küsimusega.
- 100 Kolmandaks, mis puudutab selle hageja esitatud argumendi vastuvõetamatust, mille kohaselt vaidlustatud otsus on napp ja sisaldab vigu seoses kahe konkurentsi kahjustamist ja liikmesriikidevahelist kaubavahetuse mõjutamist puudutava tingimuse analüüsiga, siis tuleb nentida, et hageja ei ole nimetanud ühtki tõendit, mis ei oleks vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal komisjoni käsutuses olnud, vaid on üksnes kritiseerinud vaidlustatud otsuse punktides 70–72 sisalduvat analüüsi, mille aluseks on Beaulieu kontserni positsioon tekstiiliturul, samas kui käesolevasse kohtuasja on ta kaasatud Verlipacki kontserni kuuluvate äriühingute aktsionärina, mitte tekstiilitootjana.
- 101 Eeltoodust tuleneb, et komisjoni poolt esimese väite peale esitatud etteheide selle vastuvõetamatuse kohta tuleb tagasi lükata.
- 102 Mis puudutab teist väidet, millega hageja kinnitab, et komisjon on rikkunud proportsionaalsuse põhimõtet, nõudes hagejalt abi tagastamist, kuigi hageja ei saanud kõnealusest aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate väidetavalt pealesunnitud tagasiostmisest mitte mingisugust tulu, siis toetub ta samadele tõenditele mis esimese väite puhulgi ning millest komisjon oli vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal teadlik. Seega tuleb ka selle väite vastuvõetamatuse kohta esitatud etteheide tagasi lükata.

- 103 Seoses kolmanda väitega, millega hageja kinnitab, et komisjon on rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet, vaidlustab ta B-kategooria aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate väärtuse väljaarvutamise meetodi, väärtuse väljaarvutamise ajahetke ning abisaaja kindlaksmääramise, tuginedes asjaolule, et 20. novembri 1998. aasta lisaga nähti ette vaid teatavat laadi hüvitis nende aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate sunnitud ostmise eest aastal 1996. Ka selle väite puhul tugineb hageja taas kord teabele, mis oli komisjonile vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal kättesaadav. Seega ei saa selle väite vastuvõetamatuse kohta esitatud etteheidet pidada vastuvõetavaks.
- 104 Mis puudutab dokumente, millele hageja on oma nõude toetuseks viidanud ning millele on viidatud käesoleva kohtuotsuse punktis 76, millest mõningad hageja enda väidete kohaselt üksnes illustreerivad käesoleva kohtuasja teatud kõrvalise tähendusega aspekte, siis tuleb märkida, et esiteks tuleb need eespool punktides 82–84 viidatud kohtupraktika kohaselt kõrvale jätta. Teiseks — nagu nähtub toimikust ja Esimese Astme Kohtu poolt suulises menetluses selle kohta esitatud küsimustest, ei tugine ükski hageja väide ega argument dokumentidele, mille osas komisjon kinnitab, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal ei olnud need talle kättesaadavad ei vaidlustatud otsuse tegemise aluseks olevas toimikus ega sellele lisatud toimikus.
- 105 Seoses hageja argumendiga, mis tugineb hagi 18. lisale, ja mille kohaselt Sogawep oli 1997. aasta detsembris lubanud teha Verlipacki aktsiakapitali suurendamiseks uue 100 miljoni Belgia frangi suuruse sissemakse, piisab sellest, kui nentida, et hageja ise kinnitab, et see ei oma käesolevas kohtuasjas tähtsust.
- 106 Eeltoodust tervikuna tuleneb, et esiteks ei saa hageja tugineda käesoleva kohtuotsuse punktis 76 nimetatud dokumentidele, mis jäetakse kõrvale, ning teiseks tuleb komisjoni poolt vastuvõetamatuse osas esitatud vastuväide tagasi lükata.

Põhiküsimus

- ¹⁰⁷ Hageja esitab oma hagi toetuseks neli väidet, mis tuginevad vastavalt — esimene neist EÜ artikli 87 lõike 1 ning määruse nr 659/1999 artiklite 7 ja 13, teine proportsionaalsuse põhimõtte ja määruse nr 659/1999 artikli 14, kolmas võrdse kohtlemise ning neljas põhjendamiskohustuse rikkumisele.

Esimene väide, mis tugineb EÜ artikli 87 lõike 1 ja määruse nr 659/1999 artikli 7 ja 13 (nende koostoimes) rikkumisele

- ¹⁰⁸ Hageja jagab oma esimese väite kolmeks osaks, mis puudutavad esiteks teatud ettevõtjaid soodustavaid abimeetmeid, teiseks asjaolu, et kuigi soodustuse andmine toimus, ei saa hagejat pidada soodustatud ettevõtjaks EÜ artikli 87 lõike 1 mõttes, ning kolmandaks konkurentsi kahjustamist ja ühendusesisese kaubanduse mõjutamist.

Esimene osa, mis puudutab teatud ettevõtjaid soodustavaid abimeetmeid

— Poolte argumendid

- ¹⁰⁹ Hageja väidab esmalt, et vaidlustatud otsuses toodud mõttekäik, mille kohaselt hagejal oli 113 712 000 Belgia frangi suurune konkreetne ja sissenõutav võlg, mille ta maksis tagasi seeläbi, et loovutas talle äriühingus Verlipack Holding II kuulunud 9704 aktsiat, mille väärus oli väiksem või puudus üldse, on lihtsustatud. Selline

mõttekäik põhineb tervikuna 113 712 000 Belgia frangi suuruse võlanõude abstraktsel arvestamisel ega võta mingil moel arvesse fakte ega majanduse tegelikku olukorda. Vaidlustatud otsuses käsitletakse seda võlgnevust sellisena, nagu hageja peaks hüvitama vahendid, mille ametiasutused on reaalselt tema käsutusse andnud, kuid tegelikult see nii ei olnud.

- 110 Niisiis hageja märgib, et 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe kohaselt oli ta Vallooni piirkonnalt aktsiate ostmisel sundseisus, ning oli nende omanik vaid lühikest aega, st 18. detsembrist 1996 kuni 11. aprillini 1997, st kuupäevani, mil Heye omandas kontrolli Verlipack Holding II üle. Algusest peale oli selge, et tegelik saaja oli äriühing Verlipack Holding I, mida pidi taas kontrollima asuma Heye. Seega puudus neil aktsiatel hageja jaoks varaline väärtus. Pealegi ei oleks komisjon pidanud mitte ainult majanduslikest kaalutlustest lähtudes märkama, et 18. detsembri 1996. aasta kokkulepe ei olnud hageja poolt vabatahtlikult sõlmitud tehing. Komisjoni teavitati ametliku uurimismenetluse vältel kirjalikult sellest, et nimetatud kokkulepe oli hagejale peale sunnitud. Komisjoni 25. mai 1998. aasta kirjast Vallooni piirkonnale nähtub, et viimati nimetatu oli kaotanud hageja suhtes igasuguse usalduse ning soovis osalust kontsernis, mida kontrollib Heye kontsern. Seega nõudis Vallooni piirkond Beaulieu kontsernilt, et too ostaks talt tagasi kõik talle kuuluvad aktsiad, enne kui Verlipacki kontserni aktsionärile hulka saab lisanduda uus partner. Samas ei oleks Heye soovinud ühineda kontserniga, mille osanike hulka kuuluvad ka riigivõimu asutused.
- 111 Teise asjaoluna leiab hageja, et Verlipack Jumet' ja Verlipack Ghlin'i aktsiate pealesunnitud tagasiostmist ei saa pidada soodustuseks EÜ artikli 87 mõttes.
- 112 Esiteks ei saa seoses kõnealuste aktsiate objektiivse hindamisega vastu vaielda sellele, et aktsiate tegelik väärtus ei olnud kindlasti mitte 113 712 000 Belgia franki. Vallooni piirkond on komisjonile 11. jaanuaril 2001 saadetud kirjas, mis registreeriti

15. jaanuaril 2001, muu hulgas möönnud, et hind on ebaproportsionaalne ega seonu kuidagi aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate majandusliku väärtusega, mis põhineb 1985. aasta kuninglikul dekreedil, ning kui hinnangu oleks andnud asjatundja, oleks ta märkinud, et tagasiostetud aktsiatel puudub väärtus. Seda konstateeringut kinnitab Belgia Kuningriigi 26. juuli 2001. aasta kiri komisjonile, mille kohaselt oli kolme Verlipacki äriühingu finantsolukord murettekitav ning aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate müügihind, mis määrati 1985. aasta kuningliku dekreeidi alusel, ei vastanud enam nende tegelikule väärtusele. Ükski tavaline ettevõtja ei oleks sellistel tingimustel sellist tehingut sooritanud, nii et seda ei saa kõnealuseid asjaolusid arvestades käsitleda vabatahtliku omandamisena. Pealegi ei võtnud Heye tagasiostmise kuupäeval endale mingit kohustust Verlipacki kontsernis osaluse omandamiseks; selline kohustus oli ette nähtud vaid ühelt poolt Imcopack Vlaanderen ja Imcopack Wallonie ning teiselt poolt Heye vahel 26. detsembril 1996 sõlmitud kokkuleppes.

113 Aktsiate ostmise tagajärjel eemaldus Vallooni piirkond täielikult Verlipack Jumet'st ja Verlipack Ghlinist, mis kujutas endast täiendavat olulist ebasoodsat asjaolu.

114 Asjaolu, et aktsiatel puudus juba sel ajal tegelik väärtus või et see oli negatiivne, kinnitas ühelt poolt otsus 2001/856, mille punktis 104 on öeldud, et „Ghlin'i ja Jumet' tehastest saadud tulemused näitavad 1996. aasta osas võrreldes varasemate aastatega märkimisväärsed tegevusest tulenevat kahjumit ning käibe tuntavat langust”, ning punktis 107 on täpsustatud, et „komisjon märgib, et enne Heye lisandumist ei saanud Verlipacki finantsolukord olla kuigi elujõuline” ja punktis 115 on järeldatud, et „[Verlipacki] tegevusaruande põhjal võis enne Heye lisandumist kahtlusteta järeldada kontsernil esinevaid raskusi”. Teiselt poolt on komisjon ise möönnud Verlipacki katastroofilist finantsolukorda 1996. aasta lõpul. Komisjon on vaidlustatud otsuse punktides 11 ja 12 öelnud, et „kaks Vallooonias tegutsevat

äriühingut töötasid sel ajal kahjumiga”, st aastatel 1995 ja 1996, ning et „Verlipacki kontsern ei oleks olnud 1996. aasta lõpuks suuteline pangalaene graafikujärgselt tagasi maksma”. Komisjoni põhjendused, mille kohaselt Verlipack Holding II 9704 aktsial puudub väärtus, peaksid ühtlasi kehtima ka kõnealuste aktsiate suhtes.

- 115 Verlipacki kontserni elujõulisuse puudumisele aastal 1996 viitas ka kohtujurist Jacobs oma ettepanekus eespool punktis 44 viidatud kohtuasjas Belgia vs. komisjon, kus otsus tehti 3. juulil 2003 (EKL 2003, lk I-6934).
- 116 Kuigi komisjon ei ole muutnud seisukohta küsimuses, mis puudutab aktsiate väärtust aastal 1996, nõuab hageja tungivalt, et ta esitaks oma seisukoha tõendamiseks hindamisaruande ning märgiks, mil määral on ta arvestanud Verlipacki kontserni äriühingute olukorda ja asjaolu, et kõnealused aktsiad ei andnud hääleõigust, ning et isegi pärast nende muutmist hääleõigusega aktsiateks oli nendega esindatud vaid väga väike protsent Verlipacki kapitalist.
- 117 Pealegi toetavad analüüsi, mille kohaselt 113 712 000 Belgia frangi suurust summat ei saa käsitleda antud soodustuse määrana, veel kaks argumenti: esiteks on tsiviilõiguse kohaselt see võlanõue kustutatud. 20. novembri 1998. aasta lisa rakendamise tulemusena on see võlaõiguslikult kehtetu; teiseks nähti 113 712 000 Belgia frangi suurune summa hagejale ette Vallooni piirkonna poolt 1985. aasta kuningliku dekreediga alusel.
- 118 Selle kohta märgib hageja, et Vallooni piirkond on 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppes ettenähtud majandusliku kuritarvitusest mõjuva hinna õigustamiseks nimetanud seda juriidiliseks kohustuseks, st et tegemist on seaduse või lepinguga ette nähtud hinnaga, mille üle ei saa vaielda ja mis on kohustuslik.

- 119 Hageja peab vajalikuks täpsustada esiteks seda, et 1985. aasta kuninglik dekreet, eelkõige selle artikkel 3, ei sätesta mitte tagasiostmise kohustust, vaid puudutab tagasiostmise õigust; teiseks seda, et selles on ette nähtud, et aktsiate märkimise kokkuleppes tuleb täpsustada tagasiostmise õigus ning selle teostamise kord, mis käesoleval juhul on ära toodud 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artiklis 11 ja I lisa; ning lõpuks seda, et see annab ettevõtjale, millesse riik on investeerinud, õiguse väärtpaberid riigilt tagasi osta, nähes selleks puhuks ette, et tagasiostmise hind ei või olla madalam kui 80% väljalaskehinnast. See säte ei välista seda, et riik võiks väljaspool aktsiate märkimise kokkulepet pakkuda ostuoptsiooni, mille puhul on hind madalam kui 80% väljalaskehinnast. See säte ei puuduta olukordi, mil riik ise soovib aktsionäride hulgast lahkuda või paneb mõne eraõigusliku ettevõtja sundolukorda, et see omandaks tema osaluse. Igasugune muu tõlgendus näitaks, et riik on aktsionärina „vangistatud” ega saa kunagi talle kuuluvat osalust müüa. 18. detsembri 1996. aasta kokkulepe ja 20. novembri 1998. aasta lisa ei ole 1985. aasta kuningliku dekreeidi artikliga 3 vastuolus, samas kui need ilmselgelt ei põhine 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppes nimetatud tagasiostmise õigusel.
- 120 Seega on ebaõige komisjoni argument, mille kohaselt hageja on 20. novembri 1998. aasta lisa sõlmides rikkunud 1985. aasta kuningliku dekreeidi artiklit 3, kuna Vallooni piirkond ei olnud õiguslikult kohustatud määrama aktsiate hinda nende üleandmisel 80%-le nende nimiväärtusest.
- 121 Samuti ei saa pidada vastuvõetavaks argumenti, mille kohaselt B-kategooria aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate hind, st 113 712 000 Belgia franki, oli kohustuslik tulenevalt 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppest.
- 122 Õigupoolest ei ole käesolevas asjas kohaldatav ükski 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe säte, ka mitte artiklid 10 ja 11. Selle kokkuleppe artikkel 10 näeb ette tingimuse, mida on 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe raames võimatu täita, kuna selle sättega ette nähtud tagasiostmise kohustust saab kohaldada vaid niivõrd, „kuivõrd saadud kasum ja äriühingute kättesaadavad reservid seda võimaldavad”. Pealegi ei olnud hageja — keda ei saa samastada R. De Clerckiga — teadlik

dokumendist, millest nähtus, et ta on endale sellise erikohustuse võtnud, ning artikkel 10 ei ole 1985. aasta kuningliku dekreediga kohustuslikuks muudetud säte. Mis puudutab 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artiklit 11, siis kuigi see on 1985. aasta kuningliku dekreediga täielikult kooskõlas, ei puutu see käesoleval juhul asjasse. Õigupoolest on nii selles artiklis kui ka kokkuleppes, millega nähakse ette 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe I lisas ära toodud võimalus, sätestatud vaid Verlipacki äriühingute valikuõigus, mitte aga tagasiostmise kohustus, arvestades, et selline õigus on ette nähtud neile äriühingutele, mitte hagejale.

123 Neli kuud pärast 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe sõlmimist pidas Vallooni piirkond Heye'ga läbirääkimisi analoogilise ostukohustuse küsimuses, mille puhul piirkond loobus üldisel kohustusel põhinevast ülikõrgest hinnast, ja nagu ostukokkuleppe artiklist 1 nähtus, võeti hinna kindlaksmääramisel aluseks varade netoväärtus, seega kõnealuste aktsiate tegelik väärtus, mitte väljalaskehind.

124 20. novembri 1998. aasta lisa, mida komisjon on ekslikult pidanud täiesti iseseisvaks kokkuleppeks, mis on selles sätestatud silmas pidades ebaloogiline (seda, et lisa pole iseseisev akt, näitavad nii tema pealkiri, põhjendused kui ka selle sätted, ning lisa kuulub 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe juurde), ning jätnud arvestamata asjaolu, et kõnealune puudutab hageja poolt aastal 1996 omandatud aktsiate eest tasumist, kohandab seega üksnes tehingu hinda, võttes tasumise korra kindlaksmääramisel eeskujuks Heye puhul kasutatud korda, tänu millele sai hageja võimaluse tasuda sundolukorras omandatud aktsiate eest Vallooni piirkonnale sel moel, et loobus teatud arvust aktsiatest, mille tegelik majanduslik väärtus oli samaväärne.

125 Teise asjaoluna märgib hageja seoses hinnangulise „soodustusega” esmalt seda, et ta ei omandanud tagasiostetud aktsiate läbi mitte mingisugust täiendavat kontrolli, kuna sellisel kujul, nagu need Vallooni piirkonnale kuulusid, ei andnud need hääleõigust (seega poleks ta neid kuidagi saanud kasutada Verlipcki äriühingute otsusetegemise protsessi sekkumiseks); teiseks seda, et ta ei ole kõnealuste aktsiate

omamise kaudu saanud ei dividende ega muud rahalist kasu, ning lõpuks seda, et tal ei olnud võimalik kõnealuseid aktsiaid sularahaks vahetada, kuna seoses Heye lisandumisega aktsionäride hulka pidi ta kõnealused aktsiad liitma juurde talle Verlipack Holding I-s kuuluva osalusega.

126 Seega oleks komisjon pidanud uurima faktilist tausta tervikuna, mitte teatavaid asjaolusid eraldi, eemaldudes tegelikust majanduslikust olukorrast, ning mitte piirduma oma analüüsis formaaljuriidiliste aspektidega, nagu Euroopa Kohus on sedastanud seoses aktsiate väärtuse kindlaksmääramisega 24. oktoobri 1996. aasta otsuses liidetud kohtuasjades C-329/93, C-62/95 ja C-63/95: Saksamaa jt vs. komisjon (EKL 1996, lk I-5151, punkt 36). Hageja leiab, et komisjoni lähenemisviis on kitsendav, kuna ta on vaadelnud üksnes nende aktsiate nimiväärtust, mida hageja oli sunnitud omandama, jättes kõrvale kõik muud tegurid.

127 Hageja toob komisjoni ebaõige analüüsi illustreerimiseks näite, et kui Vallooni piirkond oleks selle asemel, et müüs talle aktsiaid ja nägi nende eest hiljem toimuva tasumise võimalusena alternatiividena ette sularahas tasumise ja täitmise asendamise võimalused, andnud talle need aktsiad algusest peale tasuta, ilma hüvitamise ja vastutasu maksmise kohustuseta, oleks soodustuse olemasolu ja selle suuruse hindamisel tulnud arvestada üksnes tasuta saadud aktsiate väärtust. Just seetõttu on hageja seisukohal, et arvestada tuleb kohtuasja iseloomustavaid eritingimusi, st pealesunnitud tagasiostmist ja kunstlikult määratletud hinda, ning et kuna käesolevat ja eespool kirjeldatud juhtumit määravad olukorrad on äärmiselt sarnased, tuleb neid riigiabi käsitlevat õigust silmas pidades analüüsida ühtemoodi. Õigupoolest kuulub hagejale mõlemal juhul teatud arv aktsiaid ning tähtsust ei tohiks omada asjaolu, kas nende tasuta üleandmine toimub otse või asendatakse tasumise kohustus hiljem millegi muuga. Seega oleks komisjon pidanud selle asemel, et lähtus abstraktsest võlanõudest, arvestama oma analüüsis hagejale üle läinud varade tegelikku väärtust. Vaid selline analüüs võimaldab kindlaks teha, kas tegelikku majanduslikku olukorda arvestades oli tegemist soodustuse andmisega.

128 Komisjon palub selle osa tagasi lükata.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

- 129 Esiteks tuleb uurida hageja argumenti, mille kohaselt sundis Vallooni piirkond teda 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppega omandama 14 214 B-kategooria aktsiat ja kasumiosale õigusi andvat I kategooria aktsiat hinnaga 113 712 000 Belgia franki; argument tugineb 25. mai 1998. aasta kirjale, milles Belgia ametiasutused teatasid komisjonile, et „kuna Vallooni piirkond on kaotanud Beaulieu kontserni suhtes usalduse, näeb ta kahe valdusäriühingu asutamistoimingu heakskiitmise tingimusena ette talle Verlipack Ghlin'i ja Verlipack Jumet' tootmisettevõtetes kuuluvate aktsiate ostmise”.
- 130 Alustuseks tuleb nentida, et komisjon ei ole 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppes käsitletud aktsiate tagasiostmist vaidlustatud otsuses riigiabina määratlenud.
- 131 Seda arvestades tuleb märkida, 18. novembri 1987. aasta lisa et 18. novembri 1987. aasta lisa artikli 3 kohaselt „Imcour NV ja R. De Clerck kohustuvad alates 1. oktoobrist 1987 lõplikult üle võtma ja täitma kõik 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppes ja selle lisas määratletud õigused ja kohustused, mis sel kuupäeval kuulusid Adsum NV'le ja W. De Backer'ile”.
- 132 Nende kohustuste hulka kuulus ka 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artikli 10 esimeses lõigus nimetatud kohustus, mille kohaselt Adsum tagab, et alates viie aasta möödumisest käesoleva kokkuleppe sõlmimisest ostavad kolm Verlipacki äriühingut

igal aastal tagasi 10% SNRSN-le kuuluvatest B-kategooria aktsiatest (nimiväärtusega tagasiost) ja kasumiosale õigusi andvatest I kategooria aktsiatest (10 000 Belgia frangi suurune ühtne tagasiostuhind), niivõrd kuivõrd saadud kasum ja nende äriühingute kättesaadavad reservid seda võimaldavad. Selle kokkuleppe artikli 10 kolmanda lõigu kohaselt täidab Adsum selliste kokkulepete puudumisel siiski selle artikliga ettenähtud kohustusi.

133 Pealegi on 18. novembri 1987. aasta lisa täpsustatud, et muudetud on Verlipacki äriühingute kontrolli ja juhtimist ning majandus- ja rahandusministrid on andsid 17. novembril 1987 vastavalt 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artikli 14 teisele lõigule omapoolse nõusoleku.

134 Lisaks nägi 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artikkel 16 ette, et äriühingute põhikirju muudetakse, et võtta arvesse käesoleva kokkuleppe sätteid.

135 Neist elementidest tuleneb, et hageja oli täielikult teadlik sellest, et võttis üle mitte ainult Adsumile ja R. De Backerile Verlipacki ja Belgia riigi suhtes kuuluvad õigused, vaid ka 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppes määratletud kohustused, mis pidid kokkuleppe artikli 16 kohaselt olema Verlipacki äriühingute põhikirjade lahutamatuks osaks. Eelkõige Imcour Holding, kelle õigusjärglaseks hageja on, kohustus 18. novembri 1987. aasta lisa artikli 3 alusel lõplikult täitma nii neid kohustusi kui ka SNRSN-le Verlipacki kapitalis kuuluvate B-kategooria aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate tagasiostmise tingimusi.

136 Hageja ei saa sellist ostukohustust jätta täitmata seeläbi, et viitab 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artikli 10 esimeses lõigus nimetatud kasumi ja Verlipacki äriühingutele kättesaadavate reservidega seonduvale tingimusele, kuna selle

kokkuleppe artikli 10 kolmanda lõigu kohaselt peab hageja igal juhul ka siis, kui Verlipacki äriühingute poolt pole ettenähtud omandamist toimunud, ise SNRSN-le kuuluvad B-kategooria aktsiad ja kasumiosale õigusi andvad I kategooria aktsiad tagasi ostma.

- 137 Samuti tuleb märkida, et hageja sai 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe alusel toimunud B-kategooria aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate kiire tagasiostmise läbi mitmeid soodustusi.
- 138 Esiteks sai hageja koheselt kõigi seni veel Vallooni piirkonnale kuulunud B-kategooria aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate omanikuks, ning pidi need 18. novembri 1987. aasta lisa kohaselt igal juhul aasta-aastalt osade kaupa tagasi ostma, mis võimaldas tal seega asuda Verlipacki ümberkorraldamisele, kaasates sellesse Heye, ning lihtsustada kontserni struktuuri, kandes kõik aktsiad üle Verlipack Holding I-le.
- 139 Selles suhtes tuleb meenutada, et nagu toimikust nähtub (vt eelkõige vaidlustatud otsuse punktid 11 ja 12, hagi punkt 23 ning Belgia Kuningriigi poolt 26. juulil 2001 komisjonile saadetud kirja kuues ja seitsmes lõik), oli Verlipacki kontsern äriühingute olukord aastal 1996 sedavõrd murettekitav, et klaasitootmise valdkonna spetsialisti kaasamine tundus hädavajalik, et muuta võimalikuks kontserni majanduslik taastamine. Pealegi ei soovinud see spetsialist, antud juhul Heye, saada sellise kontserni aktsionäriks, milles omasid osalust ka ametiasutused, mis Heye seisukohast lähtudes „oleks võinud tekitada ohu, et enamuosalus muutub, juhul kui Vallooni piirkond ja Beaulieu kontsern koostööd teevad”.
- 140 Hageja ei vaidle sellele 25. mai 1998. aasta kirjas sisalduvale tõdemusele vastu, vaid kinnitab hagiavalduse punktis 22, et „Beaulieu kontsern on teadlik, et avalik-õiguslik

aktsionär ei ole enam valmis kolme Verlipacki äriühingut toetama, ning juhul, kui radikaalseid meetmeid ei kohaldata, tuleb välja kuulutada kõigi nende kolme pankrot. Beaulieu kavandab seega „päästmisoperatsiooni” ning otsib sel eesmärgil strateegilisi partnereid, kel oleks klaasiturul tunnustatud kogemusi. Sellises olukorras toimuvad läbirääkimised Heye’ga, kes on üks suurimaid Saksa klaasitootjaid”.

141 Lisaks tuleneb Belgia Kuningriigi poolt 26. juulil 2001 komisjonile saadetud kirjast, et „Beaulieu ja Heye ning ka Vallooni piirkond on alustanud läbirääkimisi, et korraldada Verlipacki kontserni üleminekut Heye’le ning luua 1997. aasta aprillis otsustatud uus finantsstruktuur” ning et „Beaulieu ja Heye vahelise kokkuleppe tulemusena lepiti kokku, et Vallooni piirkonnale Verlipack Ghlini ja Verlipack Jumet’s kuuluvad aktsiad ja kasumiosale õigusi andvad aktsiad tuleb Beaulieu kontserni poolt tagasi osta enne, kui Vallooni piirkond mis tahes uusi meetmeid rakendab”.

142 Vallooni piirkond osales pealegi aktiivselt Verlipacki kontserni ümberkorraldamises, mille eesmärk oli heastada teda ähvardavat kahjumiga tegutsemist. Nagu nähtub otsuse 2001/856 punktides 18–22, andis ta Heye’le aastal 1997 kaks laenu, kumbki summas 250 miljonit Belgia franki, mida kõnealust ümberkorraldamist silmas pidades kasutati viimati nimetatud poolt Verlipacki aktisakapitali tehtud sissemakse rahastamiseks (vt selle kohta ka eespool punktis 44 viidatud 3. juuli 2003. aasta otsus Belgia vs. komisjon, punktid 22–24).

143 Teiseks tuleb Beaulieu ja Heye läbirääkimisi ja nendevahelist eespool nimetatud kokkulepet arvestades esile tuua ka soodustused, mida hageja sai seoses B-kategooria aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate hinnaga, ning nende eest maksmise võimalused.

- 144 Seega, kui hageja pidi esmalt 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe kohaselt — millega ta ühines 18. novembri 1987. aasta lisaga — tasuma kokkulepitud hinna vastavalt maksegraafikule, siis 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe alusel sai ta võimaluse lükata kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate eest tasumine edasi kuni 31. detsembrini 2001, ilma et tal oleks kohustust maksta intressi, vaatamata sellele, et ta omandas kõik aktsiad ja kasumiosale õigusi andvad aktsiad kohe ning sai seeläbi aidata kaasa Verlipacki ümberkorraldamisele.
- 145 Vastupidiselt hageja väitele, mille kohaselt ei olnud hinna osas võimalik läbi rääkida ning ta pidi tasuma 142 140 000 Belgia franki, mis võrdus 100%-liselt kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate nimiväärtusega, tuleb järgmise asjaoluna märkida, et ta sai 28 428 000 Belgia frangi suuruse soodustuse, ning vastavalt 1985. aasta kuningliku dekreeedi artiklile 3 võrdus tasutud hind 80%-ga väljalaskehinnast, ning seda vaatamata sellele, et aktsiad läksid kohe tema omandisse ning 113 712 000 Belgia frangi suuruse summa tasumiseks — ilma intressideta — oli tal aega kuni 31. detsembrini 2001.
- 146 Pealegi tuleneb selline analüüs ka Belgia Kuningriigi poolt 26. juulil 2001 komisjonile saadetud kirjast, mille kohaselt „Beaulieu kontsern nõustus nimetatud aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate tagasiostmisega tingimusel, et nende eest tasumise tingimused on soodsad, st võimalusega tasuda nelja aasta jooksul ilma intressi maksmise kohustuseta, et aidata kaasa kavandatud ümberkorraldamisele, mis toimub Heye juhtimisel ja koostöös Vallooni piirkonnaga”.
- 147 Seega tuleb 25. mai 1998. aasta kirja, millele hageja viitas eesmärgiga toetada tema poolt esitatud argumenti, mille kohaselt tal puudus 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe alusel toimunud kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate tagasiostmisel võimalus läbirääkimisteks, viimase lõigu lugemisel arvestada eespool kirjeldatud tagasiostmise konteksti tervikuna, eelkõige seda, et Heye ja hageja vahel toimusid läbirääkimised, mille tulemusena sõlmiti kokkulepe ning hageja nõustus kõnealuse tagasiostmisega eespool nimetatud tingimustel, ning seega ei saa väita, et see oleks olnud hagejale Vallooni piirkonna poolt peale sunnitud.

- 148 Pealegi, viidatud 25. mai 1998. aasta kirja järgmised lõigud kinnitavad seda analüüsi osas, mis puudutab seal sisalduvat sõnaseletust viidet sellele, et Verlipacki olukorra parandamiseks on vaja kontserni kontrollimine üle anda Heye'le tagamaks, et uuele investorile kuulub valdusettevõttes enamus, mis väljendus selles, et hageja soovis kaasata Heye Verlipacki kontserni majanduslikku ümberkorraldamisse.
- 149 Seega, arvestades hageja poolt 18. novembri 1987. aasta lisaga endale võetud B-kategooria aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate tagasiostmise kohustust ning enne seda Beaulieu kontserni ja Heye vahel sõlmitud kokkulepet ning sellest tulenevaid soodustusi, tuleb tagasi lükata hageja argument, mille kohaselt oli ta Vallooni piirkonna poolt asetatud sundseisu.
- 150 Teisena tuleb uurida hageja argumenti, mille kohaselt märgiti 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppes kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate hind ülikõrgena, kuigi nende aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate väärtus oli null või isegi negatiivne, ning et 20. novembri 1998. aasta lisaga sooviti selles määratud hinda kohandada, et viia see kooskõlla Verlipack Holding I poolt neli kuud hiljem tasutud hinnaga, või nagu väidab hageja — hinnaga, mille Heye tasus analoogse ostukokkuleppe alusel 9. aprilli 1997 aktsiate eest, mille hind määrati kindlaks nende tegeliku, mitte nimiväärtuse alusel.
- 151 Esiteks, seoses hinna liiga kõrgena näitamisega 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppes tuleb meenutada, et — esiteks väljendas hageja 18. novembri 1987. aasta lisa sõlmimisega nõusolekut osta tagasi SNRSN-le kuuluvad Verlipacki B-kategooria aktsiad ja kasumiosale õigusi andvad I kategooria aktsiad vastavalt selles ära toodud maksegraafikule ja hinnaga, ning teiseks oli teadlik sellest, et 1985. aasta kuningliku dekreeidi kohaselt — ning mida oli konkreetselt mainitud 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe artikli 4 punkti f viimases lõigus — ei võinud hääleõiguseta eelisaktsiate hind olla alla 80% nende väljalaskehinnast.

- 152 Lisaks nähtub 11. jaanuari 2001. aasta kirjast, mis on registreeritud 15. jaanuaril ja mida on mainitud käesoleva kohtuotsuse punktis 97, et Valloonia ametiasutused kirjutasid komisjonile, et 113 712 000 Belgia frangi suurune hind kujutab endast vastavalt 1985. aasta kuninglikule dekreedile 80% kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate väärtusest, võttes aluseks nende väljalaskehinna.
- 153 Samuti nähtub Belgia Kuningriigi 26. juuli 2001. aasta kirjast komisjonile, et Belgia ametiasutused märkisid vastuseks komisjoni kinnitusele, mille kohaselt „kohustus määrata hind 80%-le väljalaskehinnast tuleneb seadusest ning on eranditult kohustuslik kõigile, kes soovivad osta seda liiki eelisaktsiaid”, et nad olidki juba võtnud arvesse asjaolu, et 1985. aasta kuninglik dekreet ei näe ette tingimusi, mille kohaselt peab toimuma tasumine, ning et kokkulepitud eritingimusi õigustasid Belgia õigusnormide kohaldamisest Beaulieu kontsernile tulenevad lisakulutused.
- 154 Kuigi — nagu tuleneb vaidlustatud otsuse punktidest 77–79 — Belgia ametiasutused on kinnitanud fakti, et kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate eest on makstud hind, mis nende arvates ei vasta majanduslikus mõttes tegelikkusele, on nad siiski õigustanud sellise hinna kasutamist 1985. aasta kuningliku dekreediga, mis kuulub kohaldamisele kõikide käesolevas asjas käsitletava tehinguga sama liiki omandamistehingute suhtes, ning rõhutanud 11. jaanuari ja 26. juuli 2001. aasta kirjades, millele on viidatud käesoleva kohtuotsuse punktides 152 ja 153, et nad on nimetatud lisakulutuste hüvitamiseks andnud võimaluse soodsate maksetingimuste kohaldamiseks, st andnud hagejale võimaluse tasuda nelja aasta jooksul pärast vara üleminekut, ilma et lisanduks intresside maksmise kohustus, ning samuti seda, et Beaulieu kontsern nõustus sellise hinnaga.
- 155 Pealegi nähtub ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse punktides 10 ja 13, et varade väärtus oli suurem võlgade summast, kuna vara, mis hõlmas kolme tootmisettevõtet (Ghlin, Jumet ja Mol), hinnati 515 miljonile Belgia frangile ja võlad 362,8 miljonile Belgia frangile.

- 156 Lõpetuseks tuleb märkida, et toimikust ei nähtu, et hageja oleks ükskõik millises siseriiklikus kohtumenetluses vaidlustanud kas kohustuse tasuda kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate hinnaks määratud summa, mis on ära toodud 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppes, millega ta on pealegi nõustunud, või 1985. aasta kuningliku dekreediga kehtivuse.
- 157 Teiseks tuleb seoses 20. novembri 1998. aasta lisa sätestatuga nentida, et sellega on võla kustutamise tingimustena ette nähtud kas 113 712 000 Belgia frangi suuruse summa tasumine ülekandega või äriühingu Verlipack Holding II kapitali hulka kuuluva 9704 aktsia üleandmine.
- 158 Seega, kuigi 20. novembri 1998. aasta lisa nägi ette, et võlgnevust võib kustutada mitte ainult 113 712 000 Belgia frangi suuruse summa ülekandmisega, vaid ka 9704 väärtuseta aktsia üleandmisega, tuleb siiski märkida, et selle lisa eesmärk ei olnud 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppes ära toodud hinna kohandamine 9. aprilli 1997. aasta kokkuleppes märgitud hinnaga, kuna lisa enda sõnastusest tulenevalt oli selle eesmärk üksnes näha ette täiendav võimalus võla kustutamiseks väärtuseta aktsiate üleandmisega.
- 159 Pealegi, kui oleks soovitud hinda kohandada, on mõistlik eeldada, et esiteks oleks võidud ette näha ka ülekandega tasumisele kuuluva summa vähendamine, ning teiseks poleks tohtinud sellist lisa võtta vastu 20. novembril 1998, st ligikaudu kakskümmend kuud pärast 9. aprilli 1997. aasta kokkuleppe allkirjastamist Vallooni piirkonna ja Verlipack Holding I vahel (keda kontrollis Heye), st kuupäeval, mil — nagu nähtub vaidlustatud otsuse punktist 75 — äriühing Verlipack Holding II oli pealegi tasumisest loobunud. Tribunal de commerce de Mons oli oma 31. mai 1999. aasta otsuses konstateerinud, et Verlipack Holding II oli tasumise katkestanud juba 1998. aasta juunis.

- 160 Järelikult ei saa pidada vastuvõetavaks hageja argumenti, mis tugineb sellele, et aastal 1996 oli aktsiate tegelik väärtus null või isegi negatiivne, ning et 20. novembri 1998. aasta lisa eesmärk oli kohandada 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppes näidatud hinda 9. aprilli 1997. aasta kokkuleppes kehtestatuga.
- 161 Eeltoodust tervikuna järeldeb, et esimese väite esimene osa tuleb tagasi lükata.

Teine osa, mis puudutab asjaolu, et kuigi soodustuse andmine toimus, ei saa hagejat käsitleda soodustatud ettevõtjana EÜ artikli 87 lõike 1 mõttes

— Poolte argumendid

- 162 Selle osa toetuseks viitab hageja otsusele 2001/856, eelkõige selle punktidele 109 ja 110, milles komisjon on märkinud, et abisaaja, kes peab saanud abi tagastama, ei ole ilmtingimata see ettevõtja, kellele ametiasutused otseselt vahendid üle kandsid, vaid see, kes seda tegelikult kasutada sai. Otsuse 2001/856 punkti 110 kohaselt kinnitab seda Euroopa Kohtu praktika, milles eristatakse ühelt poolt ettevõtjaid, keda on kasutatud vaid vahendite ülekandmise vahendina, ning teiselt poolt neid ettevõtjaid, kes on saanud neist vahenditest tulu, nii et neid võib käsitleda abisaajatena. Hageja väidab veel kord, et aktsiad, mida ta oli sunnitud omandama, kuulusid talle vaid lühikest aega, ning tal polnud kavatsust neid endale jätta. Nagu nähtub Vallooni piirkonna 25. mai 1998. aasta kirjast komisjonile, tuleb kõnealuste aktsiate tagasiostmise puhul arvesse võtta asjaolu, et Heye pidi omandama kontrolli Verlipacki kontserni üle, mis oli ühtlasi ka põhjus, miks kõnealused aktsiad paigutati äriühingusse Verlipack Holding I ning läksid lõppkokkuvõttes kaudselt üle Heye'le.

163 Seega on hageja seisukohal, et teda ei saa käsitleda soodustatud isikuna EÜ artikli 87 lõike 1 mõttes.

164 Järelikult on vaidlustatud otsus osas, milles sellega hagejat käsitletakse riigiabi saajana, vastuolus nii EÜ artikli 87 lõike 1 kui ka määruse nr 659/1999 artiklitega 7 ja 13 nende koostoimes.

165 Komisjon palub selle osa tagasi lükata.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

166 Esiteks tuleb nentida, et osas, milles hageja esitatud argumendid tuginevad asjaolule, et väidetavalt oli ta 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe alusel toimunud 14 214 B-kategooria aktsia ja kasumiosale õigusi andva I kategooria aktsia tagasiostmisel sundseisus, tuleb need käesoleva kohtuotsuse punktides 129–149 nimetatud põhjustel tagasi lükata.

167 Teiseks — kui ka hageja argumentide käsitlemisel ei tule lähtuda pealesunnitud tagasiostmisest, ei saa neid pidada vastuvõetavaks.

168 Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 131–149, nõustus hageja vastavalt Adsumi poolt 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppes — millega hageja ühines 18. novembri 1987. aasta lisaga — endale võetud kohustusele, mida korra

18. detsembri 1996. aasta kokkuleppes, ostma tagasi Vallooni piirkonnale SA Verlipack Jumet' ja SA Verlipack Ghlini kapitalis kuuluvad B-kategooria aktsiad ja kasumiosale õigusi andvad I kategooria aktsiad, tasudes nende eest 113 712 000 Belgia franki.

169 Seega loobus Vallooni piirkond 20. novembril 1998 hageja suhtes 113 712 000 Belgia frangi suurusest konkreetsest ja likviidsest võlanõudest, saades vastu ühe sellise äriühingu aktsiaid, millel väärtus sel kuupäeval oli null, — millele hageja pole ka vastu vaielnud. Hageja ei ole tõendanud, et pärast võlanõudest loobumist 1998. aasta novembris kandis ta selle summa üle Verlipack Holding II-le või mõnele muule äriühingule, keda saaks seeläbi pidada selle summa saajaks, ning seega on kõnealune summa jätkuvalt tema kontol.

170 Seega on komisjon õigustatult nentunud, et hageja on saanud kasu talle eraldatud riigi vahenditest.

171 Järelikult tuleb selle väite teine osa tagasi lükata.

Kolmas osa, mis puudutab konkurentsi kahjustamist ja ühendusesisese kaubanduse mõjutamist

— Poolte argumendid

172 Hageja väidab, et komisjon on vaidlustatud otsuse punktides 70–72 konkurentsi kahjustamist ja ühendusesisese kaubanduse mõjutamist puudutavat kahte tingimust

analüüsinud väga lühidalt, st ta on üksnes kinnitanud, et need tingimused on täidetud, kuna Beaulieu kontsern on tekstiiliturul esmajärgulise tähtsusega ettevõtja ja ekspordib suure osa oma toodangust.

173 Tuleb märkida, et selliste ettevõtjate puhul nagu Beaulieu kontsern ei peaks komisjonil olema kohustust tõendada, et nimetatud kaks tingimust on täidetud. Hageja leiab, et esiteks oli ta asjasse kaasatud Verlipacki äriühingute aktsionärina, mitte tekstiilitootjana, ning et asjaolu, et ta oli sunnitud omandama klaastaarat tootva kontserni aktsiaid ning paigutama need valdusettevõttesse, mida kontrollib samuti üks samal turul tegutsevatest ettevõtjatest, ei olnud kuigivõrd seotud Beaulieu kontserni tegevusega tekstiilitootmise valdkonnas. Hageja väidab, et neil asjaoludel — kuna abi oli suunatud turule, mis polnud see turg, mis kannatas konkurentsikahjustuste tõttu — on vaidlustatud otsus ebaõige, kuna kahe EÜ artikli 87 lõikes 1 nimetatud tingimusega seoses on selles viidatud vaid Beaulieu kontserni seisundile tekstiiliturul. Teiseks — asjaolu, et hageja oli paigutanud oma vara äriühingusse Verlipack kapitali, mõjutas tema tegevust tekstiilitootmise valdkonnas pigem pärssivalt, mitte ei toetanud seda, seda ka seetõttu, et investeringu tagajärjeks oli märkimisväärne kahjum.

174 Nõudes vaidlustatud otsuses nimetatud summa tagastamist, ei paranda komisjon sellega konkurentsi kahjustavat olukorda — pigem vastupidi —, ning sanktsioneerib Beaulieu kontserni, samas kui avalik sektor oli ise tunnistanud, et hageja poolt aktsiate eest tasutud hind oli ebaproportsionaalne ning et Vallooni piirkond oli vastutatu 20. novembri 1998. aasta lisaga korrigeerinud. Pealegi kuulusid Verlipack Holding I aktsiad hagejale vaid lühikest aega ning ta ei saanud neist mitte mingisugust rahalist ega majanduslikku kasu. Isegi kui lähtuda eeldusest, et hageja sai nimetatud aktsiad tasuta, kinnitab hageja ise, et see soodustus ei oleks saanud mitte kuidagi tekstiilituru konkurentsi mõjutada.

175 Komisjon palub selle osa rahuldamata jätta.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

- 176 Esmalt tuleb märkida, et selles punktis vaidlustab hageja esiteks komisjoni analüüsi küsimuses, mis puudutab EÜ artikli 87 lõikes 1 väljendatud konkurentsi kahjustamise ja liikmesriikidevahelise kaubavahetuse tingimusi käesolevas asjas, ning teiseks vaidlustatud otsuses seoses nende kahe tingimusega ära toodud põhjendused, mis on väidetavalt liiga napisõnalised; nimetatud põhjendusi käsitletakse ka neljandas väites, mille raames neid ka uuritakse.
- 177 Esiteks tuleb seoses konkurentsi kahjustamist puudutava tingimusega meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt rikub abi, mille eesmärk on vabastada ettevõtjad selliste kulude kandmisest, mida nad oleks normaalingimustes pidanud seoses igapäevase juhtimise või tegevusega ise kandma, põhimõtteliselt konkurent-sitingimusi (vt Esimese Astme Kohtu 8. juuni 1995. aasta otsus kohtuasjas T-459/93: Siemens vs. komisjon, EKL 1995, lk II-1675, punktid 48 ja 77 ning viidatud kohtupraktika, ja 30. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas T-214/95: Vlaamse Gewest vs. komisjon, EKL 1998, lk II-717, punkt 43).
- 178 Samuti tuleb meenutada, et kui riigivõimu asutus soodustab tiheda konkurentsiga sektoris tegutsevat ettevõtjat seeläbi, et annab talle teatava eelise, kahjustab ta sellega konkurentsi või tekitab konkurentsi kahjustamise ohu (eespool punktis 177 viidatud kohtuotsus Vlaamse Gewest vs. komisjon, punkt 46).

- 179 Käesoleval juhul — nagu selle väite esimese ja teise osa uurimisel nenditud — loobus Vallooni piirkond 113 712 000 Belgia frangi suurusest võlanõudest hageja suhtes, kusjuures hageja tegutseb sektoris, mis on konkurentsile täielikult avatud, st tekstiilisektoris.
- 180 Seega on komisjon vaidlustatud otsuse punktis 71 õigustatult asunud seisukohale, et vaidlusalune abi kahjustas või ähvardas kahjustada konkurentsi.
- 181 Liikmesriikidevahelise kaubavahetuse mõjutamist puudutava tingimuse osas tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et kui liikmesriigi poolt antud finantsabi tugevdab mõne ettevõtja seisundit ühendusesiseses kaubavahetuses võrreldes konkureerivate ettevõtjatega, tuleb viimatinimetatud käsitleda ettevõtjatena, keda see abi mõjutab (Euroopa Kohtu 17. septembri 1980. aasta otsus kohtuasjas 730/79: Philip Morris vs. komisjon, EKL 1980, lk 2671, punkt 11, ja 17. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas C-75/97: Belgia vs. komisjon, EKL 1999, lk I-3671, punkt 47; eespool punktis 177 viidatud Esimese Astme Kohtu otsus Vlaamse Gewest vs. komisjon, punkt 50; 11. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas T-152/99: HAMSA vs. komisjon, EKL 2002, lk II-3049, punkt 220, ja eespool punktis 83 viidatud otsus Fleuren Compost vs. komisjon, punkt 57).
- 182 Käesolevas asjas on komisjon vaidlustatud otsuse punktis 70 ära toonud tabeli, mida hageja ei ole vaidlustanud ja millest nähtub, et vaipade ja muude tekstiilist põrandakatete tootmise valdkonnas toimub Belgia ja muu maailma vahel tihe kaubavahetus: aastal 1998 eksportis Belgia kaupu 2 009 560 000,84 euro väärtuses ning importis neid 211 659 000,19 euro väärtuses.
- 183 Lisaks nähtub vaidlustatud otsuse punktist 71, eelkõige lk 17 allservas olevast märkusest, et hageja on Euroopa suurim vaibatootja, kes ekspordib 98% toodangust. Pealegi on komisjon märkinud, et aastatel 1997, 1998 ja 1999 müüs hageja väärtuses

vastavalt 4 379 764 000 Belgia franki, 5 182 220 000 Belgia franki ja 4 821 857 000 Belgia franki.

184 Lisaks ei saa pidada vastuvõetavaks hageja argumenti, mille kohaselt EÜ artikli 87 lõikes 1 väljendatud tingimused ei ole käesolevas asjas täidetud, kuna vaidlusalune abi oli suunatud turule, mis polnud see turg, mis kannatas konkurentsikahjustuste tõttu. Vaidlustatud otsuse kohaselt puudutas kõnealust riigiabi käsitlev menetlus Beaulieu kontserni, mida kontrollib hageja, nagu nähtub vaidlustatud otsuse punktist 22. 113 712 000 Belgia frangine abi, mida — nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 169 märgitud — Verlipack Holding II ega mõne muu klaasisektoris tegutseva äriühingu kapitali hulka üle ei kantud, jäi Beaulieu kontsernile. Seega avaldus selle abimeetme mõju valdkonnas, kus Beaulieu kontsern tegutseb, nimelt tekstiilisektoris. Seega leidis hagejale antud abi väljenduse konkurentsieelisenä tekstiiliturul.

185 Järelikult ei saa kolmandat osa pidada vastuvõetavaks ning esimene väide tuleb tervikuna tagasi lükata.

Teine väide, mis tugineb proportsionaalsuse põhimõtte ja määruse nr 659/1999 artikli 14 rikkumisele

Poolte argumendid

186 Hageja tuletab meelde, et vastavalt kohtupraktikale ei või ühenduse institutsioonide poolt vastuvõetud aktid minna kaugemale sellest, mis on taotletava eesmärgi saavutamiseks asjakohane ja vajalik (Euroopa Kohtu 17. mai 1984. aasta otsus

kohtuasjas 15/83: Denkvit Nederland, EKL 1984, lk 2171; Esimese Astme Kohtu 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas T-9/98: Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie vs. komisjon, EKL 2001, lk II-3367) ning et see põhimõte sisaldub määruse nr 659/1999 artiklis 14, mis sätestab, et komisjon ei nõua abi tagastamist, kui see on vastuolus ühenduse õiguse üldpõhimõttega.

187 Hageja leiab, et ta on tõendanud, et kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate pealesunnitud tagasiostmine Verlipacki äriühingutelt ei toonud talle mitte mingisugust rahalist või muud tulu EÜ artikli 87 mõttes, mistõttu on olematu abi tagastamise kohustus vastuolus proportsionaalsuse põhimõttega.

188 Pealegi, isegi kui eeldada, et toimus sellise riigiabi andmine, mis tõi talle kasu, ei saa väidetavat soodustust kvalifitseerida tavapärasel moel antuks. Õigupoolest lähtutakse enamikul juhtudel eeldusest, et ettevõtjale antud tegutsemisabi summa vastab sisuliselt konkurentsikahjustusele sektoris, kus ettevõtja tegeleb. Ühest küljest ei toimunud käesoleval juhul avaliku sektori vahendite otsesest ülekandmist erasektorisse ning teisest küljest ei suunatud soodustust traditsioonilisele tegevusvaldkonnale. Seega on ebaõige määratleda tekstiilituru konkurentsikahjustuse ulatust üksnes hageja poolt klaaspakendeid tootvas kontsernis omandatud aktsiate nimiväärtuse alusel. Hageja on seisukohal, et kohtuasja asjaoludest tervikuna nähtub, et aktsiate nimiväärtus ei vasta väidetava konkurentsikahjustuse ulatusele tekstiiliturul mitte üksnes seetõttu, et see väärtus on kuritahtlikult liiga kõrgena esitatud ega vasta kuidagi nende tegelikult väärtusele, vaid ühtlasi põhjusel, et isegi kui eeldada, et aktsiate pealesunnitud tagasiostmine tõi talle tulu, ei saa selle tagajärjeks olla konkurentsi kahjustamine tekstiiliturul, kuna aktsiate tasuta omandamine klaasiturul ei tähenda automaatselt soodustuse andmist tekstiiliturul tegutsemiseks.

189 Neist elementidest tuleneb, et komisjoni väide, mille kohaselt on tagastamisnõue hageja omandatud aktsiate nimiväärtuses vajalik konkurentsikahjustuse heastami-

seks, vastuolus tegeliku majandusliku olukorraga, nii et komisjon rikub selle summa tagastamist nõudes nii proportsionaalsuse põhimõtet kui ka määruse nr 659/1999 artiklit 14.

190 Komisjon palub selle väite tagasi lükata.

Esimese Astme Kohtu hinnang

191 Mis puudutab hageja argumenti, mille kohaselt on komisjon rikkunud määruse nr 659/1999 artikli 14 lõiget 1 ning proportsionaalsuse põhimõtet, nõudes abi tagastamist, kuigi 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe kohaselt toimunud B-kategooria aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate pealesunnitud tagasiostmine ei toonud hagejale mitte mingisugust rahalist kasu, siis piisab sellest, kui nentida, et kuna see väide rikkumise kohta tugineb argumentidele, mille kohaselt oli hageja kõnealuse tagasiostmise juures väidetavalt sundseisus, siis tuleb see käesoleva kohtuotsuse punktides 129–149 nimetatud põhjustel tagasi lükata.

192 Kui lähtuda eeldusest, et hageja argument ei tugine mitte sundusel, vaid üksnes asjaolul, et ta ostis kõnealused aktsiad tagasi, tuleb see samuti tagasi lükata.

193 Õigupoolest tuleb nentida, et käesoleval juhul seisnes riigiabi andmine selles, et — nagu nähtub vaidlustatud otsuse punktides 91 ja 92 — 20. novembril 1998 loobus Vallooni piirkond 113 712 000 Belgia frangi suurusest konkreetsest võlanõudest Beaulieu kontserni vastu, saades vastu 9704 äriühingu Verlipack Holding II aktsiat,

mis olid nende üleandmise kuupäeval 1998. aasta detsembris väärtusetud, kuna 11. veebruaril 1999 hinnati selle äriühingu varade väärtuseks 1 Belgia frank.

- 194 Seega lähtub hageja ebaõigest eeldusest, väites, et konkurentsikahjustuse ulatus määrati ekslikult kindlaks lähtudes aastal 1996 omandatud aktsiate nimiväärtusest, kuna riigiabina ei kvalifitseeritud mitte seda tehingut, vaid see, et 20. novembril 1998 loobus Vallooni piirkond 113 712 000 Belgia frangi suurusest konkreetsest ja likviidsest võlanõudest hageja suhtes ning et seda loobumist ei ole siseriiklikes kohtutes vaidlustatud.
- 195 Loobudes sellisest võlanõudest eraettevõtja suhtes, nõustus Belgia Kuningriik 113 712 000 Belgia frangi suuruse abisumma üleandmisega avalikust sektorist erasektorisse.
- 196 Kahjustuse suuruse kindlaksmääramisel tuleb arvestada asjaolu, et Vallooni piirkonnal oli hageja suhtes 113 712 000 Belgia frangi suurune konkreetne ja likviidne võlanõue, mida ta otsustas mitte tagasi nõuda.
- 197 Seega nõudis komisjon vaidlustatud otsuse punktis 111 abi tagastamist, arvestades sellise summaga võlanõudest loobumist, „et taastada majanduslikud tingimused, milles ettevõtja olnuks siis, kui kokkusobimatut riigiabi ei oleks talle antud”.
- 198 Mis puudutab hageja argumenti, mille kohaselt ei olnud antud abi tagajärjeks konkurentsi rikkumine tekstiiliturul, kuna aktsiate tasuta omandamine klaasiturul ei

tähenda automaatselt soodustuse andmist tekstiiliturul tegutsemiseks, siis piisab sellest, kui meenutada, nagu ka käesoleva kohtuotsuse punktis 184 märgitud, et hagejale antud abi jäi Beaulieu kontsernile ning seega leidis see väljenduse finantsabina tekstiiliturul, nii et — arvestades, et see abi tugevdas abi saanud ettevõtja seisundit võrreldes teiste ettevõtjatega ja võimaldas sel suurendada eksporti — seeläbi rikuti konkurentsi ühisturul ning mõjutati liikmesriikidevahelist kaubavahetust.

¹⁹⁹ Seega ei saa komisjonile ette heita, et ta on rikkunud proportsionaalsuse põhimõtet ja määruse nr 659/1999 artiklit 14 seeläbi, et nõudis 113 712 000 Belgia frangi suuruselt võlanõudest loobumisenä väljendunud abi tagastamist selle summa ulatuses.

²⁰⁰ Neil asjaoludel tuleb teine väide tagasi lükata.

Kolmas väide, mis tugineb võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumisele

²⁰¹ Hageja on jaganud selle väite kolme ossa ja heidab komisjonile ette, et see on rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet, mida on väljendatud Euroopa Kohtu 19. oktoobri 1977. aasta otsuses liidetud kohtuasjades 117/76 ja 16/77: Ruckdeschel jt (EKL 1977, punkt 1753), esmalt seeläbi, et ta kohaldas hagejale äriühingus Verlipack kuulunud aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate väärtuse kindlaksmääramiseks kahte erinevat hindamiseetodit, seejärel viis hindamise läbi erinevatel aegadel ning lõpuks kasutas riigiabi lõppsaajat puudutavat argumenti kahel erineval moel.

Esimene osa, mis puudutab asjaolu, et vaidlustatud otsusega on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet, kuna aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate väärtuse kindlaksmääramiseks on kasutatud kahte erinevat meetodit

— Poolte argumendid

- 202 Hageja heidab komisjonile ette seda, et too on Verlipacki äriühingute aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate väärtuse kindlaksmääramiseks kasutanud kahte erinevat meetodit, millest üks põhines nende väljalaskehinnal (nimiväärtus, st 113 712 000 Belgia franki ehk siis hind, millega hageja oli kohustatud need tagasi ostma), ja teine aktsiate tegelikul väärtusel hetkel, mil need Vallooni piirkonnale üle kanti, ja mis vaidlustatud otsuse punkti 80 andmetel oli kindlasti null.
- 203 Vallooni piirkond ja hageja olid nende kahe tehingu puhul peaaegu identses olukorras: mõlemad olid neile Verlipacki äriühingutes kuuluvate väärtpaberite portfelli andnud üle hetkel, mil need äriühingud olid majanduslikes raskustes, st 1996. aasta detsembris, mil Vallooni piirkond andis kõnealused aktsiad ja kasumiosale õigusi andvad aktsiad üle hagejale, ja 1998. aasta novembris, mil hageja andis aktsiad üle Vallooni piirkonnale. 1996. aasta detsembris täheldati Verlipack Jumet' ja Verlipack Ghlin'i puhul äärmiselt suurt kahjumit.
- 204 Seega tõstatab hageja küsimuse, kas komisjonil oli põhjust kohaldada kahte erinevat meetodit, määramaks kindlaks kahes sisuliselt sarnases äriühingus omatava väärtpaberiportfelli väärtust, seda muidugi erinevatel kuupäevadel, kuid väga sarnases finantsolukorras.

- 205 Hageja märgib, et komisjoni ainus õigustus on 1985. aasta kuninglik dekreet. Käesoleva kohtuotsuse punktis 126 nimetatud kohtupraktikast lähtudes on selline lähtepunkt liiga formaalne, jäik ja kitsendav ning ei arvesta käesoleva kohtuasja faktilisi ja majanduslikke asjaolusid. Ühest küljest rõhutas Vallooni piirkond mitmeid kordi asjaolu, et hageja poolt 1996. aastal tasutud hind oli esitatud ülikõrgena, ning et teisest küljest võttis Vallooni piirkond aastal 1997 Heye puhul arvesse aktsiate tegelikku väärtust.
- 206 Komisjon palub selle punkti tagasi lükata.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

- 207 Tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt seisneb diskrimineerimine eelkõige just sarnaste olukordade erinevas kohtlemises, mille tulemusena asetatakse ühed ettevõtjad võrreldes teistega ebasoodsamasse olukorda, ilma et sellist kohtlemise erinevust õigustaks piisavalt olulised objektiivsed erinevused (Euroopa Kohtu 13. juuli 1962. aasta otsus liidetud kohtuasjades 17/61 ja 20/61: Klöckner-Werke ja Hoesch vs. Haute Autorité, EKL 1962, punktid 615 ja 652; 15. jaanuari 1985. aasta otsus kohtuasjas 250/83: Finsider vs. komisjon, EKL 1985, lk 131, punkt 8, ja 26. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-351/98: Hispaania vs. komisjon, EKL 2002, lk I-8031, punkt 57; Esimese Astme Kohtu 7. juuli 1999. aasta otsus kohtuasjas T-106/96: Wirtschaftsvereinigung Stahl vs. komisjon EKL 1999, lk II-2155, punkt 103).
- 208 Selles suhtes tuleb märkida, et hageja nõustus 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppe alusel, millega ta liitus 18. novembri 1987. aasta lisaga, võtma endale sellest kokkuleppest tulenevad õigused ja kohustused, st ta nõustus täpsemalt kokkuleppe artiklis 10 ette nähtud tingimustega, mis kehtisid B-kategooria aktsiate ja

kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate tagasiostmise suhtes, eelkõige hinnaga. Lisaks oli kokkuleppes sõnaselgelt viidatud 1985. aasta kuninglikule dekreedile, milles olid sätestatud nende tagasiostmise hinnatingimused.

209 Nagu vaidlustatud otsuse punktides 77 ja 78 nähtub, võrdus 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppega vastavalt 1985. aasta dekreedile ette nähtud hind 80%-ga hääleõigusega eelisaktsiate väärtusest, mis oli ette nähtud 30. aprilli 1985. aasta kokkuleppes. Selle tehingu tulemusena oli hagejal Vallooni piirkonna ees 113 712 000 Belgia frangi suurune konkreetne ja likviidne võlg.

210 Seevastu nende aktsiate väärtus, millega Vallooni piirkond 20. novembri 1998. aasta lisa alusel nõustus 113 712 000 Belgia frangi suuruse võlanõude kustutamiseks, nagu nähtub vaidlustatud otsuse punktides 73–76 ja 80, ei olnud kuidagi 1985. aasta kuningliku dekreediga seotud, vaid see pidi kindlaks määratama lisa vastuvõtmise kuupäeval esinenud faktilisi asjaolusid arvestades. 20. novembri 1998. aasta lisa vastuvõtmise ajal oli Verliapck Holding II, mille aktsiad Vallooni piirkonnale üle kanti, võla tasumisest loobunud ja seda Tribunal de commerce de Monsi 31. mai 1999. aasta kohtuotsuse andmetel juba 1998. aasta juunis, ning tema varade väärtuseks hinnati 1 Belgia frank. Seega ei olnud neil aktsiatel, mille nimiväärtus oli 100 miljonit Belgia franki, 20. novembri 1998. aasta lisa vastuvõtmise hetkel enam mitte mingisugust väärtust, mida hageja ei ole ka vaidlustanud. Seega võis komisjon seda lisa arvesse võtta, arvestades kõnealuste aktsiate tegelikku väärtust.

211 Siit järeldub, et kuna olukorrad ei olnud identsed, ei ole komisjon võrdse kohtlemise põhimõtet rikkunud.

212 Seda järeldust ei lükka ümber hageja argument, mille puhul hageja tugineb tema enda olukorra ja Heye olukorra võrdlemisele seonduvalt Verlipack Holding I ja

Vallooni piirkonna vahelise 9. aprilli 1997. aasta ostukokkuleppega, mille kohaselt „iga aktsia hind saadakse SA Verlipack Holding II raamatupidamisarvestuses olevate netovarade väärtuse jagamisel selle äriühingu poolt välja lastud aktsiate arvuga”.

- 213 Õigupoolest ei nähtu sellest kokkuleppest, et Vallooni piirkonnale äriühingus Verlipack Holding II kuulunud aktsiad oleksid olnud hääleõiguseta eelisaktsiad 1985. aasta kuningliku dekreeedi mõttes.
- 214 Igal juhul — isegi kui eeldada, et kõnealuses ostukokkuleppes märgitud aktsiad oleksid olnud võrreldavad nendega, mis anti üle 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppe alusel, tuleb siiski nentida — nagu komisjon on õigustatult väitnud —, et hagejat kohtles diskrimineerivalt Vallooni piirkond, mitte komisjon.
- 215 Seega tuleb kolmanda väite esimene osa tagasi lükata.

Teine osa, mis puudutab asjaolu, et vaidlustatud otsusega on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet, kuna aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate hindamine viidi läbi erinevatel aegadel

— Poolte argumendid

- 216 Hageja leiab, et vaidlustatud otsusest nähtub, et 1998. aasta detsembris täitmise asendamisel kasutatud aktsiate väärtuseks hinnati 0 Belgia franki seetõttu, et

Verlipack Holding II varade väärtus oli 11. veebruariks 1999 vähenenud 1 Belgia frangini. Seega lähtus komisjon Vallooni piirkonnale üleantud aktsiate väärtuse hindamisel vaidlustatud otsuse vastuvõtmise hetkest ning võttis arvesse kõnealuse Verlipacki kontserni kuuluva äriühingu edasist arengut kuni selle pankroti väljakuulutamiseni. Seevastu aastal 1996 ostetud aktsiate väärtuse puhul võttis komisjon arvesse vaid nende nimiväärtust omandamise hetkel. Seega ei ole komisjon vaidlustatud otsuse punktis 107 mitte mingil moel arvestanud ei kõnealuste äriühingute majandusliku ega finantsolukorra muutumist ega otsust 2001/856, millest nähtub, et enne Heye kaasamist ei tundunud Verlipacki finantsolukord kuigi lootustandev. Lisaks ei ole komisjon arvestanud 20. novembri 1998. aasta lisa, mille kohaselt oli Vallooni piirkonna võlanõue pärast täitmise asendamist Verlipack Holding II aktsiatega tsiviilõiguslikult kustutatud. Seega ei saa pidada objektiivselt õigustatuks, et komisjon neid kahte olukorda käsitlenud erinevalt, st võttis esimesel juhul arvesse Verlipacki kontserni majandusliku ja finantsolukorra arengut, kuid teisel juhul seda ei teinud, mistõttu see kujutab endast võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumist.

217 Komisjon palub selle osa tagasi lükata.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

218 Tuleb nentida, et hageja on teises osas sisuliselt korranud argumente, millele ta toetub väite esimeses osas, mis puudutab kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate väärtust, nii et siinkohal tuleb viidata käesoleva otsuse punktidele 207–211.

219 Igal juhul tuleb märkida, et komisjon on hagejale 20. novembri 1998. aasta lisaga antud abisumma kindlaksmääramisel õigustatult arvestanud faktilisi asjaolusid

sellisena, nagu need olid hetkel, mil Vallooni piirkond nõustus 113 712 000 Belgia frangi suuruse konkreetse ja likviidse võlanõude eest vastu võtma 9704 aktsiat äriühingus Verlipack Holding II, mil puudus sel kuupäeval, st 20. novembril 1998, igasugune väärtus.

220 Seega tuleb kolmanda väite teine osa tagasi lükata.

Kolmas osa, mis puudutab asjaolu, et vaidlustatud otsusega on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet, kuna selles on riigiabi lõppsaajat puudutavat argumenti kasutatud kahel erineval moel

— Poolte argumendid

221 Hageja märgib, et — nagu nähtub otsuse 2001/856 punktides 109 ja 110 — Heye't ei käsitleta abi lõppsaajana. Hageja väidab, et samamoodi ei saa ka teda abi lõppsaajaks pidada, kuna ta andis 18. detsembril 1996 omandatud väärtpaperiportfelli peaaegu kohe (24. jaanuaril 1997) üle Verlipack Holding I-le, mille üle omandas alates 11. aprillist 1997 kontrolli Heye. Seega ei saanud hageja väidetavat riigiabi tegelikult kasutada ning seega on ta samasuguses olukorras kui Heye otsuses 2001/856. Kuna komisjon on kohelnud neid kahte äriühingut erinevalt, ilma et oleks seda objektiivselt põhjendanud, on ta rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet.

222 Komisjon palub selle osa tagasi lükata.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

223 Kolmandas osas vaidlustab hageja veel kord abisaajaks olemise ning väidab otsuse 2001/856 punktidele 109 ja 110 tuginedes, et sarnaselt Heye'ga ei saanud 18. detsembril 1996 tema käsutusse läinud aktsiaid ja osi muuks otstarbeks kui selleks, et paigutada need vahetult pärast omandamist Verlipack Holding I vahendusel Verlipacki ettevõttesse, nii et väidetavat riigiabi ei ole ta kasutada saanud.

224 Esiteks tuleb meenutada, et nagu vaidlustatud otsusest nähtub, käsitles komisjon riigiabina üksnes 20. novembri 1998. aasta lisaga ette nähtud võlanõudest loobumist, ning järelikult ei ole 18. detsembri 1996. aasta kokkuleppes käsitletud tehingu puhul riigiabina kvalifitseerimise küsimus asjakohane.

225 Teiseks tuleb märkida, et otsuse 2001/856 punktis 108 on komisjon nentunud, et „[k]ahe kokkuleppe [st kohustuslik laenu ja väljalaenatud summa] rakendussätted näevad *expressis verbis* ette, et Heye võttis endale kohustuse esiteks paigutada kapitali Ghlini ja Jumet' tootmisettevõttesse, ja teiseks rahastada kolme Verlipacki ettevõttesse, sh Mol'i tehasesse (Flandria) tehtavaid investeeringuid”. Siit tuleneb, et Heye pidi saadud vahendid paigutama Verlipacki.

- 226 Seevastu 20. novembri 1998. aasta lisa ühtki sedalaadi punkti ei sisalda ning hageja pole väitnud, et oleks ette nähtud, et ta on kohustatud tema käsutusse antud vahendid üle kandma, nii et tema olukorda ei saa pidada Heye olukorraga samaväärseks. Pealegi ei ole hageja mitte mingil viisil väitnud, et pärast seda, kui Vallooni piirkond oli võlanõudest loobunud, oleks ta sellise loobumise suurusjärgus vahendeid Verlipacki paigutanud.
- 227 Eeltoodust tuleneb, et kolmandat osa ei saa pidada vastuvõetavaks ning et kolmas väide tuleb tervikuna tagasi lükata.

Neljas väide, mis tugineb põhjendamiskohustuse rikkumisele

Poolte argumendid

- 228 Hageja leiab, et vaidlustatud otsus on põhjenduste osas vähemalt neljas punktis puudulik.
- 229 Hageja väidab, et esiteks ei ole vaidlustatud otsus piisavalt põhjendatud osas, kus komisjon tugineb üksnes hageja poolt tagasi ostetud väärtpaberiportfelli nimiväärtusele, ilma et oleks võtnud arvesse kõnealuse kohtuasja keerulisi faktilisi asjaolusid.

- 230 Teiseks ei ole vaidlustatud otsuses selgitatud, miks on täitmise asendamisel üleantud aktsiate väärtuse hindamisel ühelt poolt lähtunud selle otsuse vastuvõtmise kuupäevast (nende väärtus hinnati 1 Belgia frangile), ning teiselt poolt kuupäevast, mil toimus nende aktsiate pealesunnitud tagasiostmine, st 18. detsembrist 1996, ehk teisisõnu nende nimiväärtusest. Vaidlustatud otsuses ei ole seda erinevust piisavalt põhjendatud.
- 231 Kolmandaks ei ole vaidlustatud otsuses põhjendatud hageja ja Heye erinevat kohtlemist Verlipacki kohtuasjas üldiselt. Nii nagu Heye't ei käsitletud abi lõppsaajana otsuses 2001/856, ei oleks tohtinud seda teha ka vaidlustatud otsuses ning teda ei oleks tohtinud käsitleda ettevõtjana, kes kasutusse läks tegelikult see väärtpaberiportfell, mille ta oli küll omandanud, kuid oli seejuures sundseisus. Hageja sai finantsabi kasutada vaid ajal, mil väärtpaberid talle kuulusid, st 18. detsembrist 1996 kuni 11. aprillini 1997.
- 232 Viimase asjaoluna väidab hageja, viidates käesoleva kohtuotsuse punktides 172–174 mainitule, et komisjon ei ole selgitanud, kuidas kahjustas abi — eeldusel, et seda abi anti — konkurentsi ja mõjutas liikmesriikidevahelist kaubavahetust tekstiiliturul.
- 233 Komisjon palub selle väite tagasi lükata.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 234 Tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kujutab EÜ artiklis 253 ette nähtud põhjendamiskohustus endast vorminõuet, mida tuleb eristada

põhjenduste põhjendatusest, mis puudutab vaidlusaluse akti sisulist seaduslikkust. Sellest lähtudes tuleb EÜ artikliga 253 nõutud põhjendusi kohandada vastavalt kõnealuse akti laadile ning sellest peavad selgelt ja ühemõtteliselt nähtuma akti vastu võtnud institutsiooni kaalutlused, et võimaldada huvitatud isikutel teada saada võetud meetme põhjendusi ja pädevatel kohtutel teostada kontrolli (Euroopa Kohtu 13. märtsi 1985. aasta otsus liidetud kohtuasjades 296/82 ja 318/82: Madalmaad ja Leeuwarder Papierwarenfabriek vs. komisjon, EKL 1985, lk 809, punkt 19; Eespool punktis 83 viidatud kohtuotsus komisjon vs. Sytraval ja Brink's France, punktid 63 ja 67; 19. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-114/00: Hispaania vs. komisjon, EKL 2002, lk I7657, punkt 62; eespool punktis 83 viidatud kohtuotsus Fleuren Compost vs. komisjon, punkt 119).

235 Lisaks tuleb selle nõude hindamisel arvestada antud juhtumi asjaolusid, eelkõige akti sisu, kasutatud põhjenduste laadi ning akti adressaatide ja teiste isikute, keda akt otseselt ja individuaalselt puudutab, huvi saada selgitusi. Ei ole nõutav, et põhjendustes oleksid ära toodud kõik asjassepuutuvad faktid ja õiguslikud küsimused, kuna seda, kas akti põhjendused vastavad EÜ artikli 253 nõuetele, ei tule hinnata mitte üksnes akti sõnastuse alusel, vaid arvestada tuleb ka konteksti ja kõnealust valdkonda reguleerivate õigusnormide kogumit (vt eespool punktis 234 viidatud Euroopa Kohtu otsus Hispaania vs. komisjon, punkt 63, ja 28. jaanuari 2003. aasta otsus kohtuasjas C-334/99: Saksamaa vs. komisjon, EKL 2003, lk I-1139, punkt 58, ja viidatud kohtupraktika).

236 Abimeetme kvalifitseerimise juhtumi korral nõuab see põhimõte, et ära näidatud oleksid põhjused, miks on komisjon asunud seisukohale, et kõnealune abimeede kuulub EÜ artikli 87 lõike 1 kohaldamisalasse (Esimese Astme Kohtu 30. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas T-16/96: Cityflyer Express vs. komisjon, EKL 1998, lk II-757, punkt 66).

237 Seda kohtupraktikat arvestades ei nähtu, et komisjon poleks käesolevas asjas täitnud kohustust vaidlustatud otsust nelja hageja poolt esitatud etteheite aluseks olevate asjaolude osas piisavalt põhjendada.

238 Mis puudutab esmalt asjaolu, et komisjon tugineb hageja poolt aastal 1996 tagasi ostetud B-kategooria aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate I kategooria aktsiate nimiväärtusele, siis piisab sellest, kui märkida, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 150–156, kus on käsitletud kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate väärtust, on komisjon vaidlustatud otsuse punktides 77 ja 78 ära toonud põhjused, miks ta sellisele väärtusele tugines. Need kaks punkti on sõnastatud järgmiselt:

„Belgia väidab, et 113 712 000 Belgia franki, mis kinnitati 1996. aasta detsembris Sogawepi poolt Beaulieu kontsernile üle antud hääleõiguseta aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate hinnaks, ei vasta nende väärtusele. Belgia on seisukohal, et käesoleval juhul on tegemist „7. mai 1985. aasta kuningliku dekreeidi alusel määratud hinnaga”. Selle kuningliku dekreeidi artikli 3 kohaselt „ei või [hääleõiguseta eelisaktsiate tagasiostmise hind] olla madalam kui 80% väljalaskehinnast”. Belgia leiab, et Beaulieu kontserni poolt 1996. aasta detsembris tagasi ostetud aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate hind, st 113 712 000 Belgia franki, vastab 80%-le nende väljalaskehinnast.

Seega on kohustus määrata hinnaks 80% väljalaskehinnast ette nähtud seadusega ning kehtib eranditult kõigi suhtes, kes soovivad osta seda liiki eelisaktsiaid.”

239 Osas, milles hageja poolt esitatud argument seondub asjaoluga, et komisjon ei ole vaidlustatud otsust piisavalt põhjendanud, kuna ei ole ära näidanud põhjusi, miks ta tugineb üksnes hageja poolt aastal 1996 tagasi ostetud väärtpaberiportfelli nimiväärtusele, ilma et arvestaks kohtuasja keerulisi faktilisi asjaolusid, st väidetavat pealesunnitud olukorda, siis tuleb see argument käesoleva kohtuotsuse punktides 129–149 mainitud põhjustel tagasi lükata.

240 Järelikult ei saa komisjonile ette heita, et ta poleks vaidlustatud otsust selles osas põhjendanud.

241 Teiseks — mis puudutab seda, et vaidlustatud otsuses ei ole ära toodud põhjusi, miks on Vallooni piirkonnale aastal 1998 täitmise asendamisena üleantud aktsiate väärtuse hindamisel lähtunud otsuse vastuvõtmise kuupäevast ning kuupäevast, mil toimus kõnealuste aktsiate ja kasumiosale õigusi andvate aktsiate sunnitud tagasiostmine hageja poolt, st 18. detsembrist 1996, siis tuleb nentida, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 207–211 ja 218–220 esitatud analüüsist, on komisjon vaidlustatud otsuse punktides 77–79 piisavalt põhjendanud seda, miks oli Vallooni piirkonna võlanõue hageja suhtes 1996. aasta detsembris 113 712 000 Belgia franki. Sama kehtib ka Verlipack Holding II aktsiate väärtuse osas, kuna komisjon on vaidlustatud otsuse punktides 73–76 ja 80 esitanud põhjused, miks olid need aktsiad 1998. aasta novembris väärtusetud.

242 Kuigi hageja vaidlustab selle argumendiga vaidlustatud otsuse põhjenduste põhjendatuse, tuginedes väidetavale sundolukorrale, tuleb see käesoleva kohtuotsuse punktides 129–149 nimetatud põhjustel tagasi lükata.

243 Kolmandaks — mis puudutab asjaolu, et väidetavalt ei ole vaidlustatud otsust põhjendatud osas, mis puudutab hageja ja Heye erinevat kohtlemist selles, et vastupidiselt Heye'le käsitleti hagejat abi saanud ettevõtjana, siis tuleb märkida, et komisjon on punktides 73, 80 ja 91 ära toonud põhjused, miks tuleb hagejat käsitleda kõnealust abi saanud ettevõtjana.

- 244 Pealegi oli otsuse 2001/856 esemeks olnud riigiabi puhul olukord teistsugune. Nagu käesoleva kohtuotsuse punktides 225 ja 226 tuleneb, on komisjon viimatinimetatud otsuse punktis 108 nentinud, et abi pidi kasutatama Ghlini ja Jümet' tootmistehaste kapitali taastamiseks, nii et Heye ei olnud abi lõplik saaja.
- 245 Seega ei saa hageja komisjonile ette heita, et too ei ole hageja ja Heye väidetavalt erinevat kohtlemist põhjendanud.
- 246 Viimase asjaoluna — mis puudutab etteheidet, mille kohaselt komisjon ei ole põhjendanud, miks — kui lähtuda eeldusest, et hagejale anti abi — see abi kahjustas konkurentsi ja mõjutas liikmesriikidevahelist kaubavahetust, siis tuleb nentida, et nagu käesoleva kohtuotsuse punktides 176–184 nähtub, on komisjon eelkõige vaidlustatud otsuse punktides 70–72 piisavalt selgelt ära toonud õiguslikud asjaolud ja kaalutlused, millel on otsuse ülesehituse seisukohalt oluline tähendus, kuna need võimaldavad hagejal ja ühenduse kohtul teada põhjusi, miks komisjon on leidnud, et vaidlusalune tehing tõi kaasa konkurentsi kahjustamise ja mõjutas liidusisest kaubandust (Esimese Astme Kohtu 6. märtsi 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-228/99 ja T-233/99: Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen vs. komisjon, EKL 2003, lk II-435, punktid 292–294).
- 247 Järelikult tuleb neljas väide tagasi lükata.

Hageja taotlus dokumentide esitamiseks

- 248 Hageja taotleb, et juhul, kui komisjon peaks jääma oma seisukoha juurde küsimuses, mis puudutab aktsiate väärtust aastal 1996, peaks ta oma seisukoha toetamiseks esitama hindamisaruande.

- 249 Nagu eelnevatest arengutest tuleneb, oli Esimese Astme Kohtul käesolevas kohtuastmes esitatud nõuete, väidete ja argumentide alusel ning poolte esitatud dokumentidest lähtudes võimalik teha hagi osas tarvilik otsus (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 19. septembri 2001. aasta otsus kohtuasjas T-152/00: E vs. komisjon, EKL AT 2001, lk I-A-179 ja II-813, punkt 83, ja 6. juuli 2004. aasta otsus kohtuasjas T-281/01: Huygens vs. komisjon, EKL AT 2004, lk I-A-203 ja II-903, punkt 145).
- 250 Seega tuleb rahuldamata jätta hageja nõue, milles too palub kohustada komisjoni esitama muid dokumente lisaks nendele, mida ta seni on Esimese Astme Kohtu taotluste alusel esitanud (vt selle kohta eespool punktis 249 viidatud kohtuotsus E vs. komisjon, punkt 87, ja punktis 249 viidatud kohtuotsus Huygens vs. komisjon, punkt 146).

Kohtukulud

- 251 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, kannab ta oma kohtukulud ise ja lisaks mõistetakse talt vastavalt komisjoni nõudele välja komisjoni kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESSE ASTME KOHUS (viies koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja hagejalt.

Vilaras

Martins Ribeiro

Dehousse

Šváby

Jürimäe

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 23. novembril 2006 Luxembourgis.

Kohtusekretär

Koja esimees

E. Coulon

M. Vilaras